

Onderhanden

Voorstel wijziging Wgs en Ontwerp Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening

- In de Memorie van Toelichting op de gewijzigde Wgs staat BKR als gegevensverstrekker ten behoeve van gemeenten voor:
 - (a) het besluit tot toegang schuldhulpverlening (doel: het vaststellen van recidive, omdat recidive een overweging is om toegang tot schuldhulpverlening te weigeren) en
 - (b) het plan van aanpak (doel: gegevens over (sanerings)kredieten en hypotheken met betalingsachterstand gebruiken bij het opstellen van het plan van aanpak). Zie ook artikel 15 lid b van Besluit.
- In het Ontwerp Besluit artikel 17 staat dat gemeenten het gegeven dat iemand schuldhulpverlening ontvangt verstrekt aan kredietregistratie zoals bedoeld in artikel 4:32 Wft.

Principes CKI

Algemeen Reglement CKI
5 februari 2019

- ✓ Gesloten groep deelnemers (circa 400)
- ✓ Algemeen Reglement CKI
- ✓ Reciprociteitsbeginsel
- ✓ Gedefinieerde data, datakwaliteit en data processing
- ✓ BKR geeft geen oordeel of advies
- ✓ Strategische beleidscommissie CKI
- ✓ Technische commissie CKI

Kerncijfers CKI

	ultimo 2019
Aantal personen	11,1 miljoen
% personen zonder actuele problemen	94%
Aantal lopende overeenkomsten	15,1 miljoen

Centraal Krediet Informatiesysteem

Welke gegevens?

Persoonsgegevens

- Naam
- Geboortedatum
- Adres
- *Niet: BSN*

bkr.nl

Overeenkomstgegevens

- Soort overeenkomst
- Ingangsdatum
- Verwachte einddatum
- Werkelijke einddatum
- Bedrag*
- Indien van toepassing:
 - Betalingsachterstand met datum
 - Herstel daarvan met datum
 - Bijzonderheidscodering 1 t/m 5 met datum

* Muv de contractsoorten hypotheken (HY) en overige financiële verplichtingen (RO)

Signaalfuncties CKI

Financieel goed gedrag aantonen

Consumenten aanbevelen

Nieuwe problemen voorkomen

Extra aandacht bij problemen in het verleden

Hulp bieden en erger voorkomen

Geen extra leningen bij problemen

Krediet informatie diensten zakelijk

Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI)

BKR Service	Beschrijving
BKR Rapport	Feitelijk overzicht van kredieten van een consument (actueel lopend en 5 jaar historie) en het terugbetaalgedrag
BKR Score	Aanvullende dienst op het BKR rapport dat de kans weergeeft dat de consument een betaalprobleem heeft over 18 maanden (gebaseerd op de data in CKI)
BKR Monitoring	Early warning service om snel informatie te ontvangen als er een relevante wijziging optreedt in de registratie van een consument waarmee de deelnemer een relatie heeft
BKR Buitenland rapport	Kredietrapport van een kredietbureau waarmee BKR een samenwerking heeft (Duitsland, België, Italië, Oostenrijk, Caribisch Nederland)

bkr...

BKR
Goed bekend.

Consumenten waarborgen

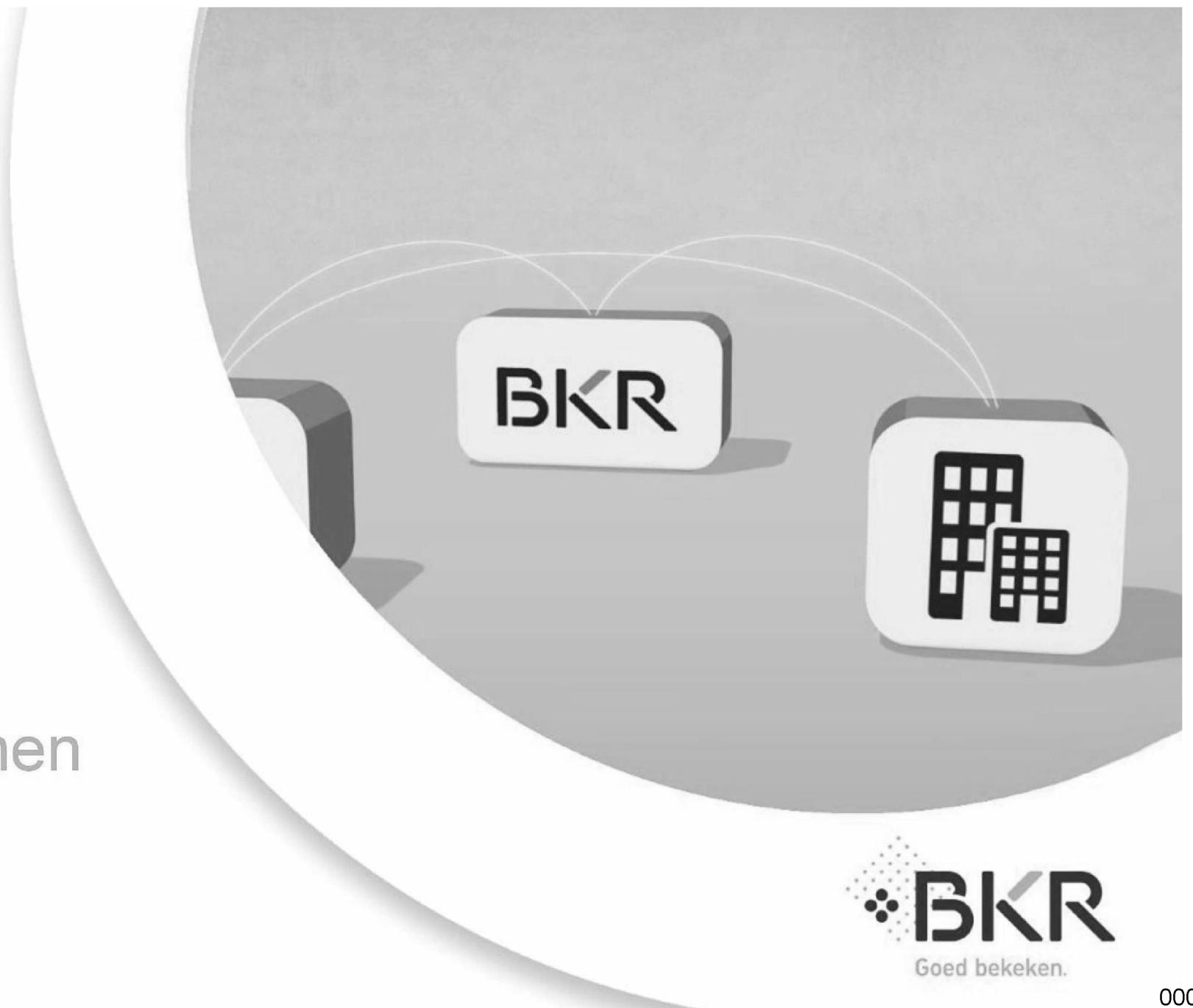
- ✓ Online en realtime inzage in eigen file met hoge eisen aan de identificatie
- ✓ Alle raadplegingen door deelnemers en mutaties in het stelsel worden gelogd
- ✓ Helpdesk voor consumenten (telefoon, email, social media)
- ✓ Bemiddeling bij geschillen en/of foutieve registraties
- ✓ Onafhankelijke Geschillen commissie
- ✓ Deelnemer toezicht en deelnemer monitoring

The screenshot shows the BKR website's user interface. At the top right, there are four circular profile pictures of diverse individuals. The main content area has a light gray background. At the top left is the BKR logo. In the top right corner, there are links for 'Inloggen mijnBKR' and 'Inzageverzoek'. Below these, the title 'Inzage in je kredietoverzicht' is centered. To the left of the title is an icon of a laptop displaying a document labeled 'Opvragen gegevens'. To the right of the title is a note: 'Je kunt hieronder makkelijk een inzageverzoek in je kredietgegevens doen. Hiervoor moet je eerst een account aan maken.' Below this note is a 'Let op!' section with the text: 'Om jouw privacy en die van anderen te beschermen is het alleen mogelijk om je eigen gegevens op te vragen.' Further down, it says: 'Gegevens van anderen kan je alleen opvragen als bewindvoerder of nabestaande.' At the bottom of the main content area is a dark blue button labeled 'Account aanmaken'. To the left of this button is a box titled 'Je kredietoverzicht' containing two checked items: 'Snel online inzage' and 'Gratis'. Below this box is a link 'Meer informatie'.

Problematische schulden voorkomen

bkr.nl

1005539

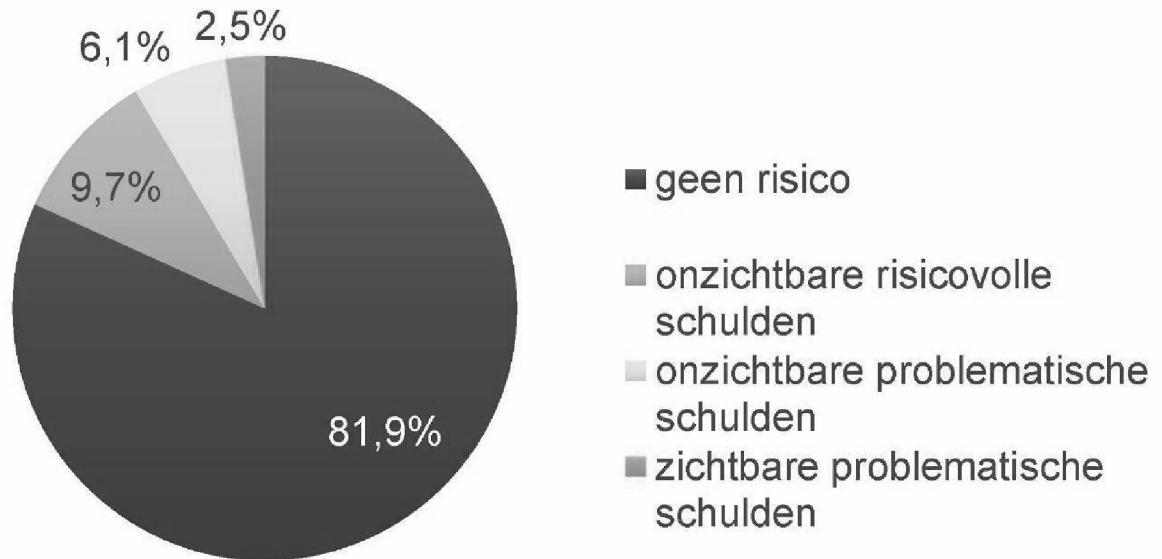

 BKR
Goed bekeken.

00029

Problematische schulden

Raakt bijna dan 1 op de 5 huishoudens

- In totaal 18,3% van de huishoudens loopt risico op problematische schulden of heeft reeds problematische schulden
- Bij 14,5% van de jongvolwassenen is sprake van een onzichtbare risicovolle schuldsituatie tegenover 9,7% van de huishoudens in Nederland

Achtergrondkenmerken Bij problematische schulden

Opleidingsniveau	
t/m VMBO	55%
HAVO, VWO, MBO	29%
HBO, WO	16%
Totaal	100%
Netto maandinkomen	
≤ 1.000	11%
1.000 - 2.000	49%
2.000 - 3.000	32%
≥ 3.000	8%
Totaal	100%
Soort woning	
Koopwoning	42%
Huurwoning	58%
Totaal	100%

Problematische schulden

Maatschappelijk probleem

**Wet Gemeentelijke
Schuldhulpverlening WGS 2012:**

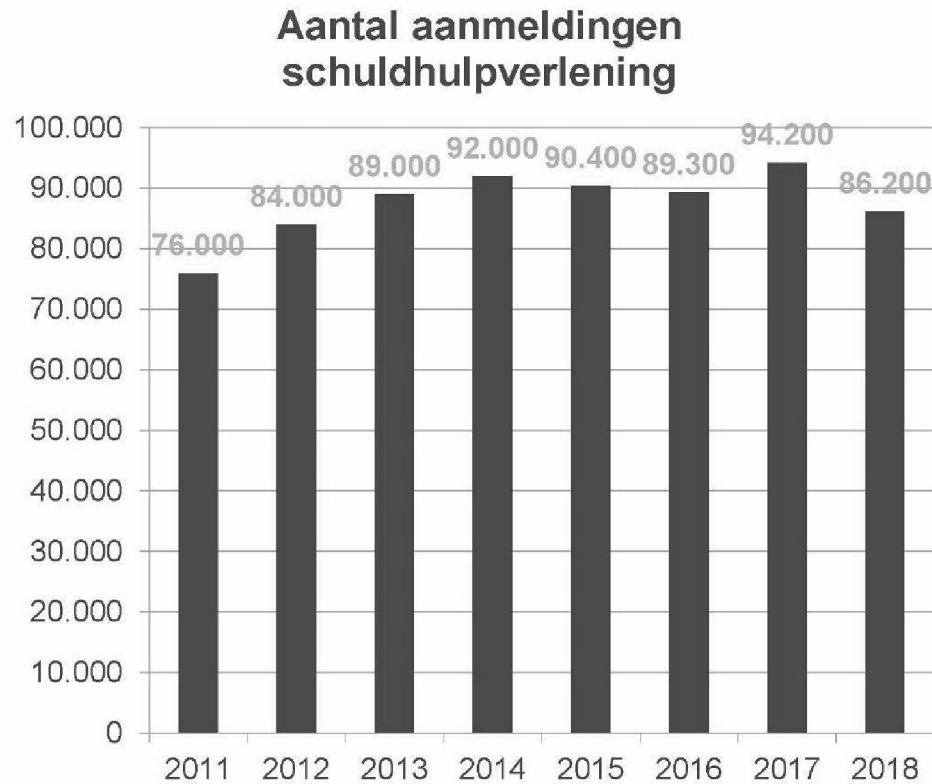
*'Gemeenten verantwoordelijk om
beleid op te stellen voor integrale
schuldhulpverlening'*

- De kosten van een huishouden dat het risico loopt in financiële problemen te belanden, kunnen oplopen tot meer dan € 100.000 per huishouden
- De sociale participatie van de huishoudens met financiële problemen is laag
- Mensen met financiële problemen melden zich vaker ziek op hun werk en maken gemiddeld langer gebruik van een uitkering
- Er is sprake van slechtere fysieke en psychische gezondheid
- Er ontstaan spanningen in relaties (met partner, kinderen etc.)

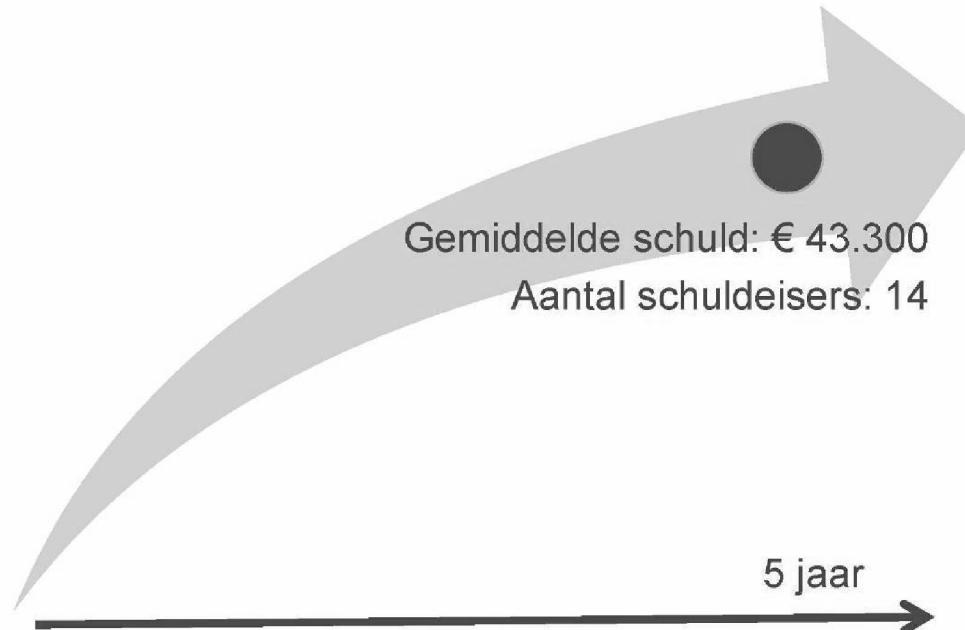
Schuldenproblematiek is niet alleen het probleem van de schuldeiser, schuldenaar en hulpverlener, maar van de hele maatschappij

Schulden carrière

Van iemand die schuldhulp zoekt

Kenmerken

Conclusie: financiële kwetsbaarheid

Vraagt om bescherming van consumenten

- De financiële kwetsbaarheid van Nederlanders is relatief groot.
- Financiële problemen worden nu nog te vaak gezien als alleen het gevolg van persoonlijk handelen. De eigen verantwoordelijkheid van mensen staat terecht voorop, maar er wordt te weinig gekeken naar de verantwoordelijkheid van de omgeving, zowel wat betreft de oorzaak als de oplossing.
- BKR steunt het Nibud in haar oproep dat het tijd is om als samenleving achter de schuldenproblematiek te gaan staan en te investeren in maatregelen op een breder niveau, gericht op:
 - Schulden hebben is een probleem, maar schulden verzwijgen en er niets aan doen moet onacceptabel zijn
 - Mensen met financiële problemen hebben ondersteuning nodig, sociale steun in plaats van sociale druk en openheid in plaats van taboe
 - Vroegsignalering!

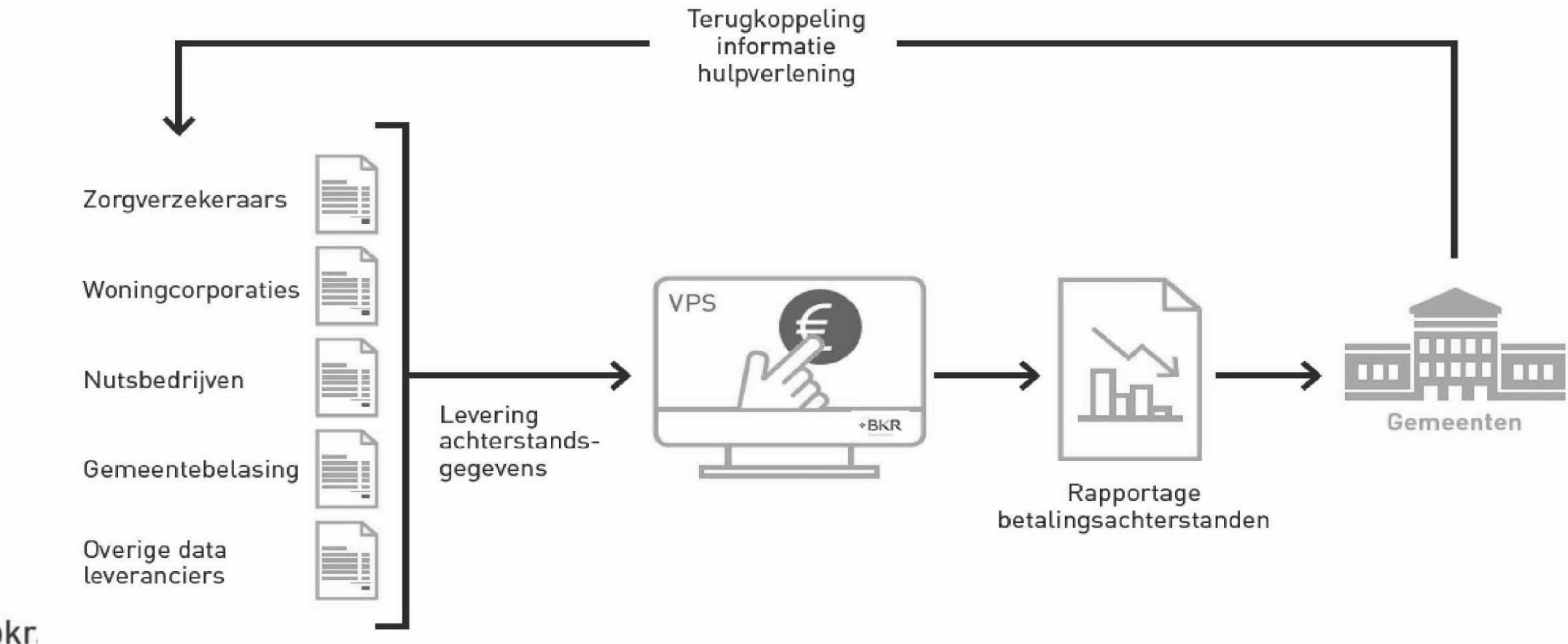
Vindplaats van schulden

Top 10 achterstanden		Aantal huishoudens
1	Terugbetalingen aan belastingdienst	663.000
2	Ziektekostenverzekering	634.000
3	Elektriciteit, water of gas	394.000
4	Huur	367.000
5	Overige rekeningen, zoals schoolgeld, belastingen of abonnementen	335.000
6	Leningen of op afbetaling kopen (achterstand in aflossing-/rentebetaling)	321.000
7	Telefoonrekeningen	313.000
8	Inboedel- of WA verzekering	204.000
9	Hypotheek	70.000
10	Alimentatie	66.000
Totaal (1 of meer achterstanden)		1.308.000

Vindplaats van schulden (VPS)

Data uitwisseling

Wat levert het op?

- ✓ Altijd een actueel overzicht van en inzicht in schulden binnen de gemeente, bijvoorbeeld:
 - Bij gezin X komt aan het licht dat zij twee gelijktijdige achterstanden hebben
 - Bij gezin Y komt aan het licht dat zij aan het schuiven zijn met hun schulden
 - Inzicht in huishoudens die al eerder gemeld zijn
- ✓ Dit maakt snelle opvolging door de wijkteams en hulpverlening mogelijk: in een vroeg stadium met de inwoners met schuldproblemen het gesprek aangaan
- ✓ De inwoner voelt zich geholpen en is blij dat er een oplossing kan worden gevonden
- ✓ Dit leidt tot een tevreden inwoner en minder sociale problematiek

CKI

VPS

Fraude in het financiële verkeer voorkomen

bkr.nl

1005539

00029

Wie is mijn klant?

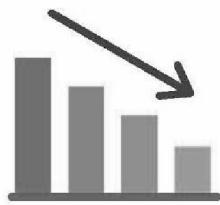

Check uw klant > zorgplicht

Om te checken Of mijn (potentiële) klant

Een Politically Exposed Person is

Betrokken is bij
faillissementen,
surseance van
betaling,
schuldsaneringen

BKR PEP Toets

BKR Insolventie Toets

Op
Sanctielijsten
voorkomt

BKR Sanctie Toets

BKR serviceprovider

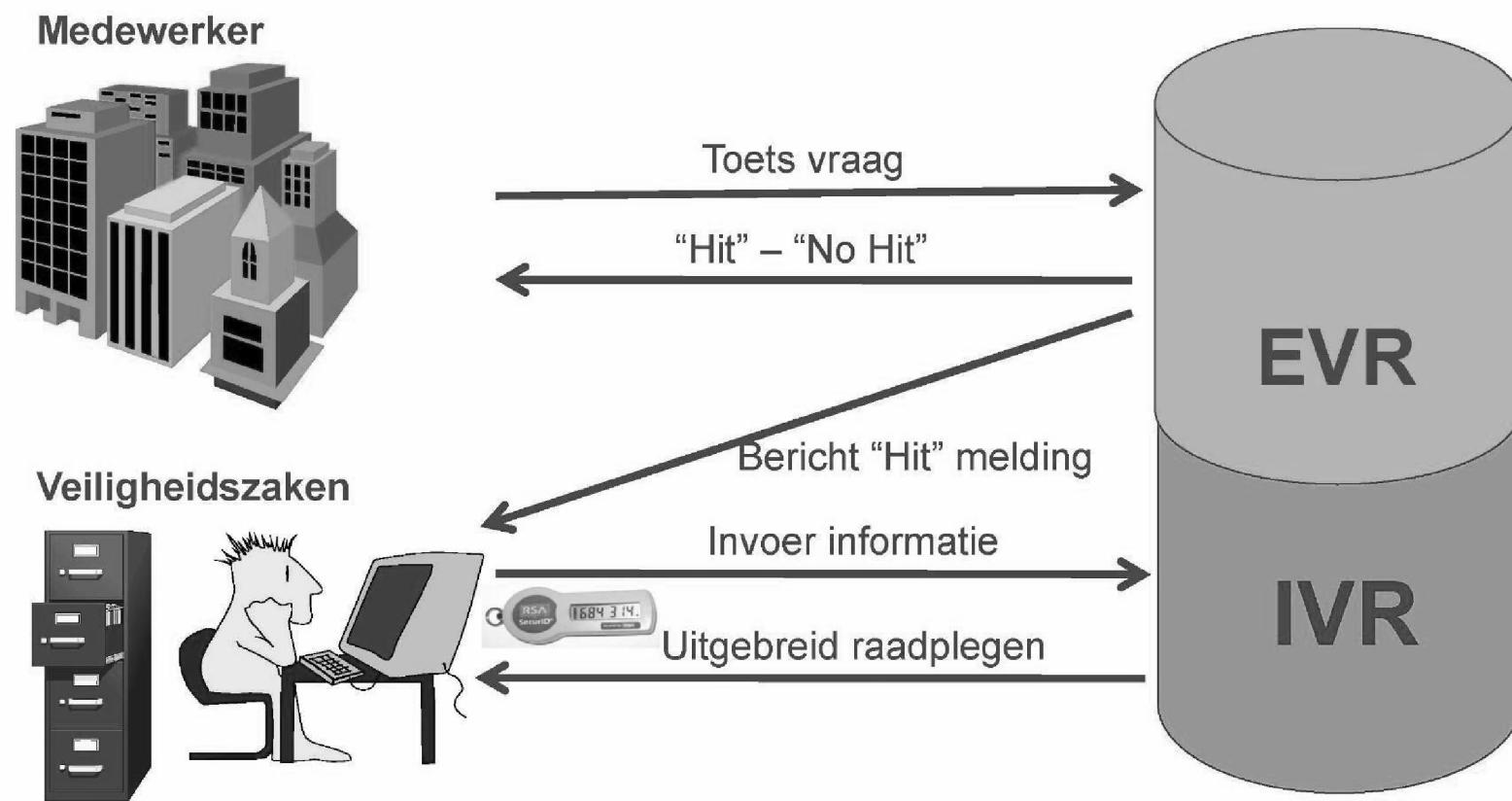
Voor EVA en SFH

- EVA is het gezamenlijke fraudepreventiesysteem van de NVB en de VFN. SFH is het fraudepreventiesysteem van de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken.
- De waarschuwingssystemen maken het voor financiële instellingen mogelijk om elkaar te kunnen waarschuwen als bijvoorbeeld een klant of een (ex-) medewerker een dreiging voor de financiële instelling vormt, bijvoorbeeld als deze heeft gefraudeerd. Op deze manier kan worden voorkomen dat die persoon dit nog een keer probeert bij een andere financiële instelling.
- De regels met betrekking tot het waarschuwingsysteem zijn vastgelegd in het Protocol Incidentwaarschuwingsysteem Financiële Instellingen ("PIFI").
- Het waarschuwingsysteem bestaat uit (i) de incidentenregisters van individuele financiële instellingen en (ii) een daaraan gekoppeld extern verwijzingsregister.

Hoe werkt EVA / SFH?

Verschillende informatie niveaus

Identiteitsverificatie

bkr.nl

1005539

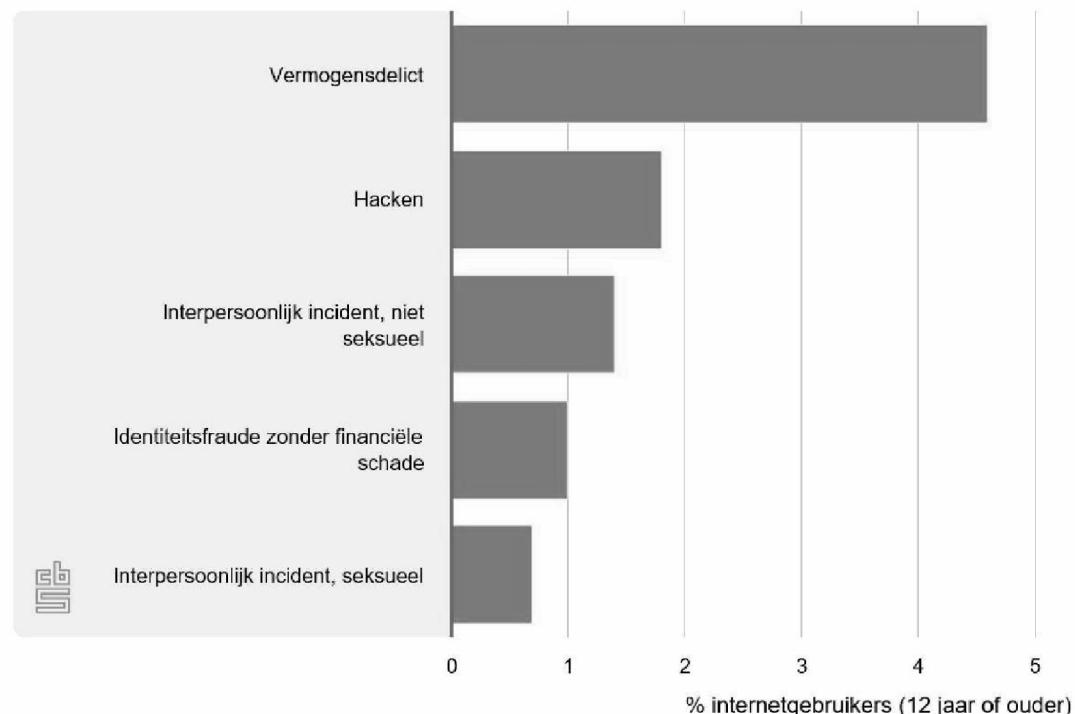
00029

Digitale criminaliteit

De omvang

In 2018 gaf 8,5 procent van de internetgebruikers van 12 jaar of ouder aan in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer te zijn geweest van digitale criminaliteit. Dat komt neer op ruim 1,2 miljoen mensen. Vooral jongeren waren slachtoffer.

Slachtoffers van digitale criminaliteit, 2018

Identiteitsfraude

De omvang

- In 2018 zijn in Nederland bijna 340.000 officiële identiteitspapieren als vermist of gestolen opgegeven. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de RDW. Het gaat om paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen.
- In de afgelopen drie jaar zijn in totaal zelfs meer dan een miljoen documenten opgegeven als vermist of gestolen. "Dat is een enorm hoog aantal vind ik zelf. Dat zijn 900 documenten per dag die vermist of gestolen worden", zegt verantwoordelijk staatssecretaris Raymond Knops, die schrikt van de cijfers.

BKR VIS

De doelstelling van VIS is het voorkomen van schade bij het bedrijfsleven en de overheid ten gevolge van fraude met ongeldige identiteitsdocumenten

Bronleveranciers

Rv/G: Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

LENP: Landelijke Eenheid Nationale Politie

RDW: RijksDienst voor het Wegverkeer

VIS toets

Hit: ongeldig ingegeven document of
No-Hit: geldig ingegeven document

Enkele afnemers

Rabobank

kamer van koophandel

KNB

SNS Bank

Santander
CONSUMER FINANCE

ABN AMRO

Dank voor uw aandacht

To: 10.2.e | 10.2.e | 10.2.e @bkr.nl; 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (FM/ME) | 10.2.e @minfin.nl
Cc: 10.2.e | 10.2.e | 10.2.e (@bkr.nl)
From: 10.2.e | 10.2.e | 10.2.e) (FM/ME)
Sent: Thur 1/9/2020 10:43:44 AM
Importance: Normal
Subject: RE: BKR - presentatie
MAIL_RECEIVED: Thur 1/9/2020 10:43:45 AM

.....
Beste 10.2.e,

Dank! De laptop is geregeld dus we gaan ons best doen.

Tot vanmiddag,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 9 januari 2020 09:37
Aan: 10.2.e | 10.2.e | 10.2.e) (FM/ME)
| 10.2.e | 10.2.e | 10.2.e) (FM/ME)
CC: 10.2.e | 10.2.e
Onderwerp: BKR - presentatie

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Hierbij onze presentatie voor vanmiddag. Is het mogelijk deze klaar te zetten?

Met vriendelijke groet en tot straks!

10.2.e | 10.2.e
10.2.e

Postbus 6080
4000 HB Tiel

T 10.2.e
M 10.2.e

Lees onze proclamer en meer informatie op bkr.nl

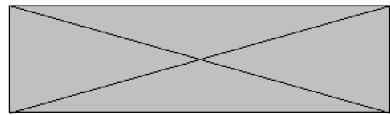
To: 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (FM/ME) [10.2.e] @minfin.nl
From: 10.2.e [10.2.e]
Sent: Mon 1/13/2020 5:08:33 PM
Importance: Normal
Subject: BKR - Handleiding CKI
MAIL RECEIVED: Mon 1/13/2020 5:08:44 PM
BKR Hoofdstuk 1 - Inleiding (per februari 2019).pdf
BKR Hoofdstuk 2 - Toetsen (per februari 2019).pdf
BKR Hoofdstuk 3 - Registreren (februari 2019).pdf
BKR Hoofdstuk 4 - Overige producten (per mei 2018).pdf
BKR Hoofdstuk 5 - Consumentenzaken (per mei 2018).pdf
BKR Hoofdstuk 6 - Score (per februari 2019).pdf

.....

Bericht 2

Met vriendelijke groet,

10.2.e | 10.2.e

Postbus 6080
4000 HB Tiel

T 10.2.e
M 10.2.e

Lees onze proclaimer en meer informatie op bkr.nl

To: 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (FM/ME) [10.2.e @minfin.nl]

From: 10.2.e | 10.2.e

Sent: Mon 1/13/2020 5:11:32 PM

Importance: Normal

Subject: BKR - gebruikershandleiding Registratie - strikt vertrouwelijk

MAIL RECEIVED: Mon 1/13/2020 5:11:42 PM

Gebruikershandleiding Registratie v2.2.9.pdf

Elementen Overzicht Registratie v 2 2 5.pdf

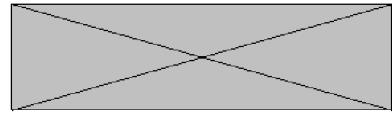
Leeswijzer Element Overzichten v2.2.2.pdf

.....

Bericht 3. De inhoud van deze berichten is strikt vertrouwelijk en maakt deel uit van de informatiebeveiliging.

Met vriendelijke groet,

10.2.e | 10.2.e
10.2.e

Postbus 6080
4000 HB Tiel

T 10.2.e
M 10.2.e

[Lees onze proclaimer en meer informatie op bkr.nl](#)

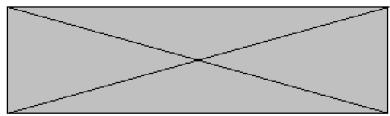
To: 10.2.e, 10.2.e (10.2.e) (FM/ME) [10.2.e]@minfin.nl
From: 10.2.e [10.2.e]
Sent: Mon 1/13/2020 5:12:37 PM
Importance: Normal
Subject: BKR - jaarverslag 2018 en statuten
MAIL RECEIVED: Mon 1/13/2020 5:12:44 PM
[Financieel Jaarverslag 2018.pdf](#)
[KvK statuten oktober 2019 gewaarmerkte versie.pdf](#)

.....

Bericht 4

Met vriendelijke groet,

[10.2.e] [10.2.e]

Postbus 6080
4000 HB Tiel

T [10.2.e]
M [10.2.e]

[Lees onze proclamer en meer informatie op bkr.nl](#)

Financieel jaarverslag 2018

2018 Goed bekeken

8 april 2019

bkr.nl

Inhoudsopgave

1	Profiel	3
1.1	Doelstelling BKR	3
1.2	Activiteiten	3
1.3	Organisatie	5
2	Governance	6
2.1	Raad van Commissarissen	6
2.2	Vergadering van Aangeslotenen	7
2.3	Bestuur	7
3	Verslag van de Raad van Commissarissen	8
4	Verslag van het Bestuur	9
4.1	Algemeen	9
4.2	Beleid	9
4.3	Interne organisatie	9
4.4	Risicoparagraaf	9
4.5	Duurzaamheid	11
4.6	Privacyparagraaf	11
4.7	Kerncijfers	12
4.8	Belangrijke activiteiten en ontwikkelingen	12
5	Jaarrekening	13
5.1	Balans per 31 december 2018	14
5.2	Winst- en verliesrekening over 2018	16
5.3	Kasstroomoverzicht over 2018	17
5.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
5.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	22
5.6	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2018	28
6	Overige gegevens	31
6.1	Statutaire regeling inzake resultaatbestemming	31
6.2	Resultaatbestemming	31
6.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

1 Profiel

1.1 Doelstelling BKR

Stichting Bureau Krediet Registratie (hierna: Stichting BKR) is gevestigd te Tiel en heeft een maatschappelijke doelstelling zonder winstoogmerk. Zij heeft als doel het bevorderen van een maatschappelijk verantwoorde dienstverlening op financieel gebied. Zij streeft een financieel gezonde wereld mede na door het verzamelen, vastleggen, ordenen en ter beschikking stellen van voor haar doel relevante gegevens, waarbij zij – voor zover deze betrekking hebben op natuurlijke personen – een zo groot mogelijke bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen nastreeft. Zij beoogt onder andere een bijdrage te leveren aan het beperken van risico's voor kredietgevers en het afsluiten van verantwoorde leningen door kredietnemers, alsmede aan de bestrijding van misbruik en fraude in het financiële en maatschappelijke verkeer.

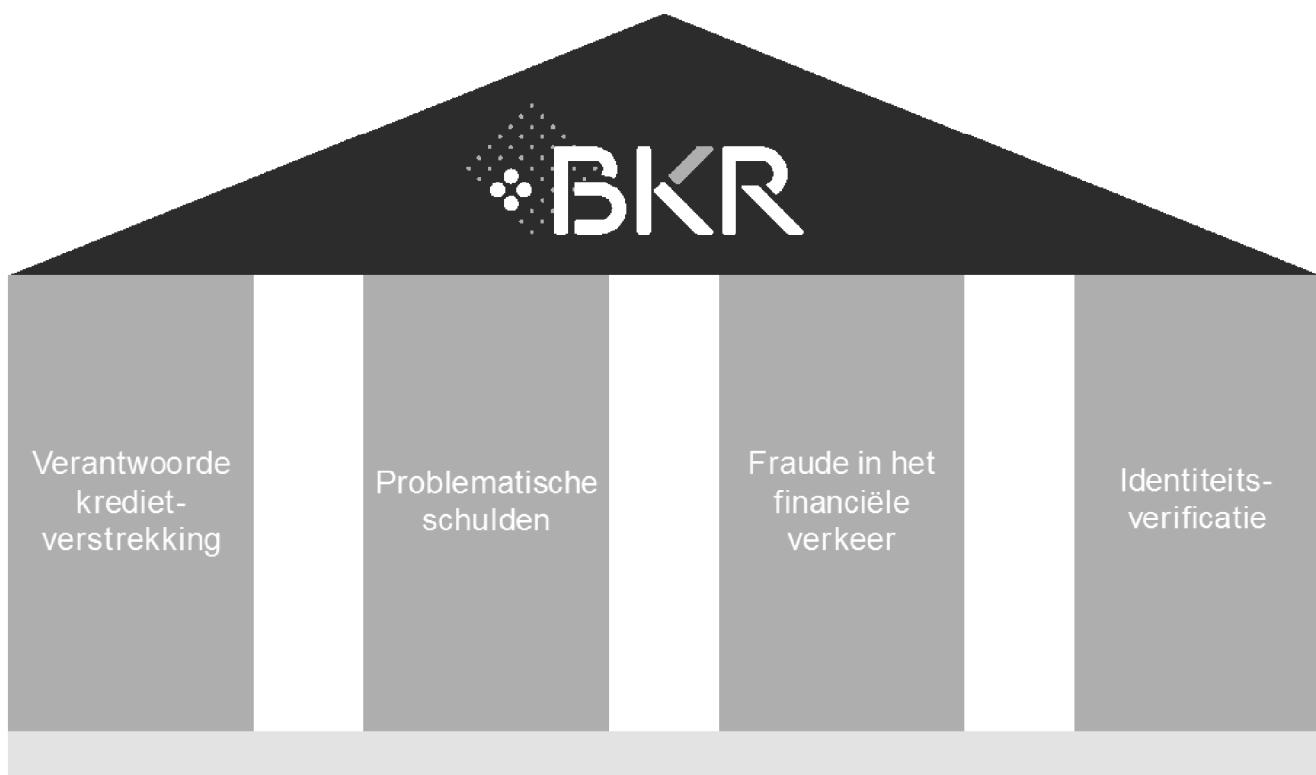
In de jaren zestig nam de kredietverlening in Nederland sterk toe. Dit leidde in toenemende mate tot financiële problemen. Een ongewenste situatie voor zowel kredietgever als kredietnemer. Om hier iets aan te doen werd in 1965 het Bureau Krediet Registratie opgericht. Later kreeg de vastlegging van kredietinformatie een wettelijke basis in de Wet financieel toezicht (Wft).

Deze wet verplicht kredietverstrekkers van kredieten aan consumenten in bepaalde gevallen een stelsel van centrale kredietregistratie te raadplegen. In Nederland is het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) van Stichting BKR het enige stelsel.

1.2 Activiteiten

Stichting BKR heeft haar activiteiten gerangschikt langs een viertal pijlers, zoals in onderstaande afbeelding wordt weergegeven.

De hoofdactiviteit van Stichting BKR bestaat uit het informeren over en beheren van informatie over kredieten die met consumenten zijn afgesloten. Daarvoor exploiteert Stichting BKR het CKI. Hierin zijn de gegevens opgenomen van consumenten aan wie bij Stichting BKR aangesloten organisaties kredieten of kredietfaciliteiten hebben verstrekt. Deze gegevens bestaan uit persoonsgegevens en kredietgegevens. Naast consumenten die een inzage van de over hen geregistreerde gegevens kunnen doen, hebben alleen die aangesloten organisaties toegang tot de gegevens in CKI.

Het gaat hierbij, niet limitatief om:

- Banken
- Financieringsmaatschappijen
- Instellingen voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren
- Thuiswinkelorganisaties
- Hypothecaire kredietverlenende instellingen
- Creditcardorganisaties
- Internationale collega-instellingen
- Overige kredietverlenende instellingen, zoals verstrekkers van telefoonkrediet of private autolease

Consumenten hebben recht op inzage in de van hen in CKI geregistreerde gegevens. Vanaf de ingangsdatum van de AVG is het mogelijk om dit kosteloos te doen. Tevens hebben zij het recht om een verzoek tot correctie in te dienen wanneer zij van mening zijn dat deze gegevens onjuist zijn. Teneinde maximaal transparant te zijn, biedt Stichting BKR naast de gratis variant de mogelijkheid om gegevens digitaal op te vragen door een abonnement af te sluiten. Aan abonneementhouders wordt onder andere de mogelijkheid geboden om proactief door Stichting BKR op de hoogte te worden gesteld van wijzigingen in hun registratie.

Naast CKI beheert Stichting BKR ook het geautomatiseerde informatiesysteem Verificatie Informatie Systemen (VIS). Dit is de basis voor de pijler 'Identiteitsverificatie'. VIS informeert het bedrijfsleven en publieke instellingen middels hit/no-hit meldingen over gestolen, vermist of om andere redenen ongeldig verklaarde identiteits- en reisdocumenten uit binnen- en buitenland. Hieronder vallen onder meer paspoorten, visa en de Nederlandse op naam gestelde rijbewijzen. VIS heeft als doel het voorkomen van schade bij het bedrijfsleven en de overheid als gevolg van frauduleus handelen met ongeldige documenten. VIS kent drie bronleveranciers en is daarmee het enige systeem in Nederland dat kan informeren over vrijwel alle beschikbare nummers van ongeldige documenten in binnen- en

buitenland. Zo werkt VIS nauw samen met de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) voor Nederlandse op naam gestelde rijbewijzen en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). De gegevens die in het eigen bestand aanwezig zijn, worden geleverd door de Landelijke eenheid van de Nationale Politie.

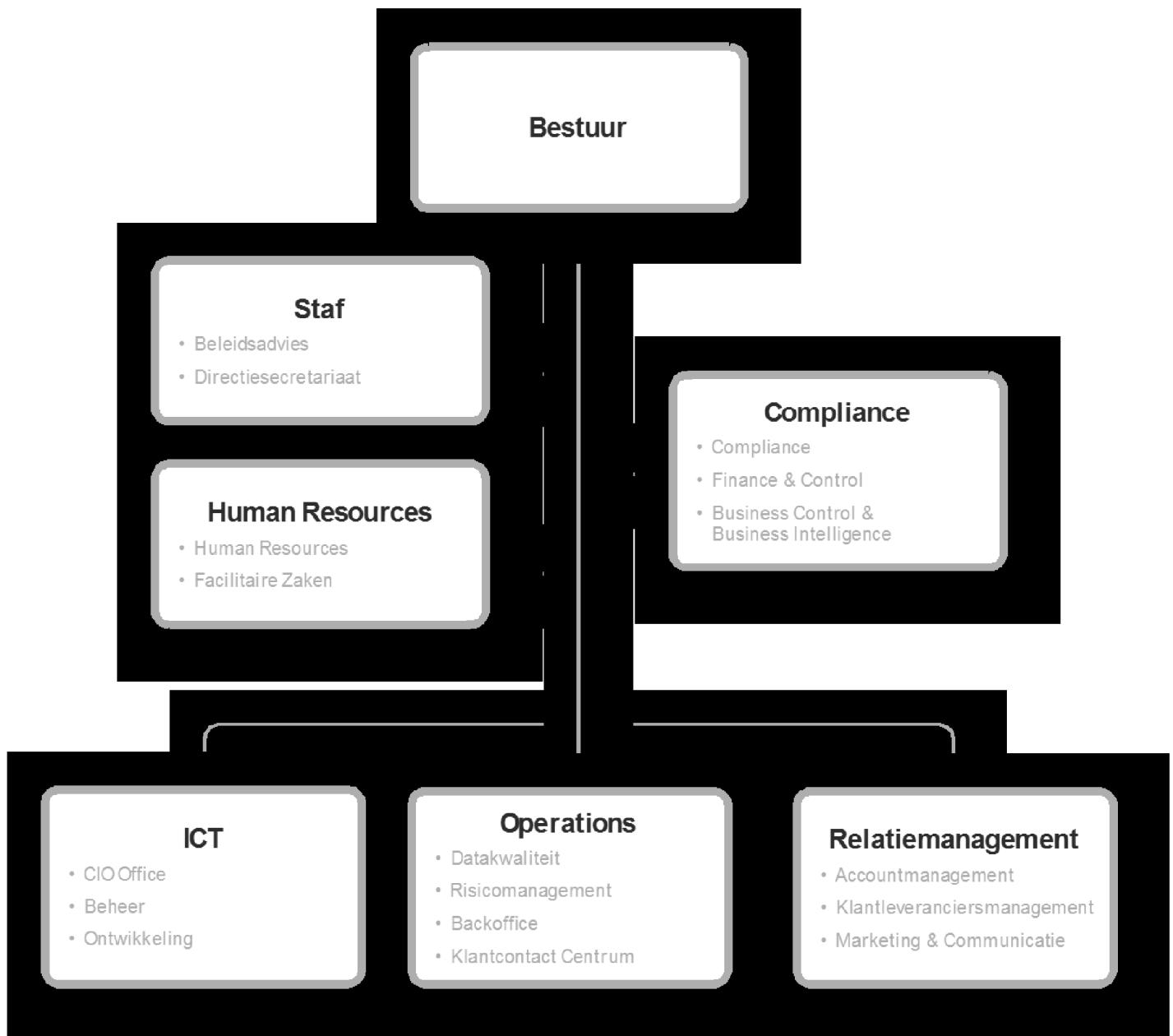
Stichting BKR stelt haar diensten en infrastructuur vanuit de pijler 'Fraude in het Financieel verkeer' ook beschikbaar voor het beheren van andere privacygevoelige databases zoals EVA (Externe Verwijzings Applicatie) en SFH (Stichting Fraudebestrijding Hypotheken). EVA is het gezamenlijke fraudepreventiesysteem van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN). EVA heeft tot doel om fraudes te voorkomen. Leden van de NVB en VFN kunnen met behulp van EVA nagaan of bepaalde (rechts)personen bij de eigen organisatie of bij collega-financiers fraudes of pogingen daartoe hebben ondernomen of op een andere manier een frauderisico vormen. Het SFH-systeem is het fraudedetectiesysteem van Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH). Bij SFH aangesloten hypothekerverstrekkers kunnen via dit systeem hypothekfraude en pogingen daartoe in een vroeg stadium signaleren en met elkaar uitwisselen. Zo kan fraude bij hypothekaanvragen worden voorkomen en worden de daaruit voortkomende kosten en andere gevolgen beperkt.

Daarnaast ontsluit Stichting BKR via haar systemen een aantal 'openbaar toegankelijke' databases, waaronder insolventie-informatie en informatie over Politically Exposed Persons (PEP).

Binnen de vierde pijler 'Problematische Schulden' werkt Stichting BKR vanuit haar maatschappelijke rol aan een landelijk systeem om schuldenproblematiek bij huishoudens in een vroeg stadium te kunnen ontdekken. Deze informatie wordt gedeeld met de gemeentelijke schuldhulporganisaties, die lokaal actie kunnen ondernemen.

1.3 Organisatie

De organisatie bestaat uit een drietal kernfuncties en een aantal staforganen. Het gemiddeld aantal fte's was in 2018 99,9 (2017: 100,6).

2 Governance

In de corporate-governance-structuur van Stichting BKR zijn de bevoegdheden verdeeld over drie organen, te weten de Vergadering van Aangeslotenen, de Raad van Commissarissen en het Bestuur.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in de statuten en het reglement goed bestuur.

2.1 Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het Bestuur en de algemene gang van zaken bij Stichting BKR. De Raad is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. Het toezicht omvat:

- De realisatie van de doelstellingen van Stichting BKR.
- De strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten.
- De opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlemechanismen.
- De begroting en jaarplannen.
- Het beleidsplan en het jaarverslag.

De leden zijn onafhankelijk conform het reglement goed bestuur. De leden zijn in de voorgaande vijf jaren geen bestuurslid of werknemer van Stichting BKR geweest. In het jaar voorafgaand aan de benoeming was geen van de leden adviseur of tijdelijk bestuurslid van Stichting BKR. Tegenstrijdige belangen zijn niet gebleken.

De samenstelling van de Raad is in 2018 en begin 2019 gewijzigd en is als volgt geweest:

Samenstelling van Raad van Commissarissen:

Naam	Functie	Zitting
		10.2.e

Naast de Raad van Commissarissen is een Compliance & Audit Commissie ingesteld. Het doel van deze commissie is de Raad van Commissarissen te adviseren op het gebied van ondernemingsrisicomagement, jaarrekening en privacy risico's. In 2018 heeft de commissie vier maal vergaderd. De belangrijkste onderwerpen die aan de orde kwamen, zijn de ontwikkeling van het risicomangement gedurende 2018 en de beheersing van de privacy risico's door de interne organisatie, de evaluatie van de governance werking, het traject van certificering inzake informatiebeveiliging, de strategische risicoanalyse en het stelsel van ICT-controles. Daarnaast is de jaarrekening 2017 in deze commissie voorbesproken. Ook is in deze commissie het project om te komen tot een nieuw platform voor CKI besproken.

De samenstelling van de commissie is in 2018 gewijzigd en is als volgt:

Samenstelling van de Compliance & Audit Commissie:

Naam	Functie	Zitting vanaf
		10.2.e

2.2 Vergadering van Aangeslotenen

De Vergadering van Aangeslotenen vervult geen specifieke toezichts- of bestuurstaak.

De Vergadering beslist over (her)benoeming en ontslag van leden van de Raad van Commissarissen en stelt de jaarrekening vast.
De jaarrekening over 2017 is in 2018 vastgesteld.

De samenstelling van de Vergadering bestaat uit de Besturen van de volgende koepelorganisaties:

- de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
- de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN)
- het Verbond van Verzekeraars (VV)
- de Nederlandse Thuiswinkel Organisatie (NTO)
- de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NWV)

2.3 Bestuur

Het Bestuur bestond in 2018 uit:

10.2.e

De Raad van Commissarissen stelt de bezoldiging van het Bestuur vast. De weergave van de bezoldiging van het Bestuur blijft in het jaarverslag achterwege aangezien die individueel herleidbaar is.

Aan bestuursleden worden door Stichting BKR geen persoonlijke leningen verstrekt. Besluiten waarbij tegenstrijdige belangen van het Bestuur spelen die van materiële betekenis zijn voor Stichting BKR hebben goedkeuring van de Raad van Commissarissen nodig. Dergelijke besluiten zijn in 2018 niet aan de orde geweest en niet genomen.

3 Verslag van de Raad van Commissarissen

Hierbij bieden wij u het financieel jaarverslag van Stichting Bureau Krediet Registratie (hierna: Stichting BKR) over het jaar 2018 aan. In dit verslag zijn het verslag van het Bestuur en de jaarrekening opgenomen. Aan de jaarrekening is de door Ernst & Young Accountants LLP afgegeven verklaring, als in artikel 19 lid 3 van de statuten, toegevoegd.

Wij verzoeken de Vergadering van Aangeslotenen de jaarrekening van 2018 vast te stellen overeenkomstig de voorgelegde stukken en de leden van het Bestuur en de Raad van Commissarissen te dechargeren.

De Raad van Commissarissen heeft regelmatig vergaderd met het Bestuur. Belangrijke onderwerpen waren risicomanagement, ISO Certificering, begroting, jaar- en kwartaalcijfers, de strategie van Stichting BKR, technologische ontwikkelingen, de AVG en de maatschappelijke rol van Stichting BKR in de samenleving. De Compliance & Auditcommissie adviseert de Raad van Commissarissen over, onder andere, risicomanagement en privacyrisico's.

De Raad van Commissarissen spreekt haar dank uit voor de geleverde inzet en prestaties in het jaar 2018. De governancestructuur van Stichting BKR heeft in 2018 naar tevredenheid van de Raad van Commissarissen gefunctioneerd.

Tiel, 8 april 2019
De Raad van Commissarissen

10.2.e

4 Verslag van het Bestuur

4.1 Algemeen

Stichting BKR vervult een belangrijke maatschappelijke rol en is een significante schakel in het financieel verkeer. Wij leveren een feitelijke en objectieve bijdrage aan de besluitvorming over kredietverstrekking door kredietverleners aan consumenten. Stichting BKR velt geen oordeel over de kredietwaardigheid van consumenten, dat doen de kredietverleners zelf. Tevens stelt Stichting BKR haar infrastructuur beschikbaar voor fraudepreventie. Wij zijn specialist in het beheren en uitwisselen van privacygevoelige data. Wij zijn ons bewust van de gevoeligheid van die data en zijn daarom transparant over onze rol en werkwijze in het financieel verkeer zodat wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid kunnen nemen en verantwoorden. Transparantie uit zich ook in ons streven om consumenten zo laagdrempelig mogelijk toegang te geven tot de eigen gegevens, uiteraard met inachtneming van privacy.

De bedrijfsvoering heeft als doelstelling om onze klanten continu en betrouwbaar diensten te verlenen tegen genormeerde kwaliteitsstandaarden.

4.2 Beleid

Het jaar 2018 was het derde jaar uit de strategische periode 2016 – 2018. In deze strategie staat Vertrouwen centraal. Dit vertrouwen is gebaseerd op de formule:

$$\text{Vertrouwen} = \frac{\text{Betrouwbaar} \times \text{Transparant} \times \text{Bekwaam}}{\text{Eigenbelang}}$$

Stichting BKR stuurt actief op betrouwbaarheid, transparantie en kwaliteit (bekwaam). Hiervoor zijn in de jaarplannen acties opgenomen. Als stichting zonder winstoogmerk acteert Stichting BKR maximaal in het belang van de maatschappij, waarbij eigenbelang in de keuzes die worden gemaakt wordt vermeden.

In 2018 geeft Stichting BKR haar strategie geherijkt voor de periode 2019-2021. Voor die periode zetten we drie strategische kernbegrippen centraal, te weten Vertrouwen, Klant-engagement en Digitalisering.

Het bestuur heeft in het jaar 2018 uitvoering gegeven aan de bepalingen van het reglement goed bestuur.

Een integrale registratie van hypotheken en andere schulden kan een belangrijke rol spelen in het voorkomen van overkreditering en problematische schulden, wat aansluit bij onze doelstelling. Stichting BKR is voorstander

van een positieve registratie van hypotheken, zoals dat bij consumptieve kredieten het geval is. Ook streven wij naar de registratie van studieschulden als belangrijk onderdeel van de kredietinformatie.

4.3 Interne organisatie

Stichting BKR hanteert een performance management-systeem. Medewerkers worden voor een beperkt deel variabel beloond op basis van individuele resultaatspraken. Voorts is een nieuwe manier van werken, samenwerken en omgaan met de laatste technologie ingevoerd. Dit maakt dat mens en organisatie flexibeler zijn. Vertrouwen en transparantie zijn hierin van belang.

Het verzuim is in 2018 uitgekomen op 4,58% (2017: 4,91%). Het merendeel betreft lang verzuim, het kort verzuim bedraagt 1,19% (2017 1,01%). Over bovenstaande en andere actuele onderwerpen heeft het bestuur op regelmatige basis overleg met de ondernemingsraad.

Binnen Stichting BKR is ondernemingsrisicomagement (ORM) geïmplementeerd met als doel om enerzijds het risicomagement verder te verbreden (van privacy-risicomagement naar ondernemingsrisicomagement) en anderzijds de primaire verantwoordelijkheid bij de proceseigenaren neer te leggen door implementatie van het 'three-lines-of-defence' model.

Verder is binnen Stichting BKR ook de klokkenluidersregeling van kracht. Deze is gepubliceerd op het Intranet van Stichting BKR. Op de regeling werd in 2018 eenmaal een beroep gedaan. De betreffende klacht is in samenspraak met betrokkenen naar tevredenheid afgewikkeld.

4.4 Risicoparagraaf

Stichting BKR moet als maatschappelijk betrokken organisatie beschikken over een integere en beheerde bedrijfsvoering. Essentieel hierbij is dat een helder inzicht bestaat of de bedrijfsprocessen in de organisatie worden beheerst. Om aan deze vereiste te kunnen voldoen wordt binnen Stichting BKR het three-lines-of-defence model toegepast. Binnen het three-lines-of-defence model bestaat een duidelijke afbakening van rollen en verantwoordelijkheden waarbij functiescheiding en onafhankelijkheid tussen de afdelingen in de verschillende lines-of-defences essentieel is om te waarborgen dat risico's op een adequate wijze worden geïdentificeerd, gemitigeerd en gemonitord.

Three-Lines-of-Defence structuur – rol eerste en tweede lijn
 Binnen het three-lines-of-defence systeem is de business primair verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's. Hieronder vallen nadrukkelijk de privacy risico's. De business is daarmee eigenaar van risico's en verantwoordelijk voor het in stand houden van beheersmaatregelen die waarborgen dat risico's (binnen de gestelde kaders) worden beheerst.

De eerste lijns afdelingen worden bij het implementeren en onderhouden van een effectief risicomagement ondersteund door de tweedelijns afdeling Audit & Riskmanagement. Deze afdeling, die onafhankelijk opereert en rechtstreeks onder de directeur Compliance is gepositioneerd, geeft haar oordeel over de werkzaamheden en resultaten van de risicobeheersing in de eerste lijn. Belangrijke doelstelling is het hebben van een overall risicobild van de gehele BKR-organisatie. Het doel van internal audit is het op onafhankelijke wijze uitvoeren van assurance-activiteiten om toegevoegde waarde te leveren en het functioneren van de interne organisatie te verbeteren. Hiermee draagt Audit & Riskmanagement bij aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen door middel van een systematische, gedisciplineerde aanpak voor het evalueren en verbeteren van de effectiviteit van risicomagement, control en governance processen.

Zowel de eerste als de tweede lijn verricht onderzoek naar en formuleert verbetervoorstellen over de opzet, het bestaan en de werking van de bedrijfsprocessen. Ten behoeve van de privacybescherming richt het stelsel van risicobeheersing zich primair op de aspecten integriteit, exclusiviteit, controleerbaarheid en beschikbaarheid.

Rol Bestuur en Raad van Commissarissen

Het Bestuur bepaalt de organisatieopzet en de doelstellingen van de bescherming van de privacy. Daarnaast is het Bestuur verantwoordelijk voor het vaststellen, uitvoeren en monitoren van het risicobeleid en risicommanagementsystemen, en het verslag uitbrengen aan commissarissen en overige toezichthouders.

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken bij Stichting BKR. De Raad van Commissarissen staat het Bestuur met advies terzijde. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Commissarissen zich naar het belang van de maatschappelijke doelstellingen van Stichting BKR.

Methodologie

Stichting BKR heeft haar risico's gesstructureerd in kaart gebracht, rekening houdend met de risicotocategorieën zoals deze worden benoemd in de RJ400. Hierbij zijn op strategisch niveau met name risico's gesignaleerd op het gebied van maatschappelijke (wet- en regelgeving) en technologische ontwikkelingen. Deze risico's, alsmede de beheersing ervan, worden in een jaarlijkse cyclus gemonitord. Stichting BKR heeft een structuur opgezet om veranderingen in het

landschap vroegtijdig te kunnen signaleren en daarop te anticiperen. Risicoanalyses worden zowel top-down als bottom-up uitgevoerd, waarbij zowel strategische, tactische als operationele risico's in kaart worden gebracht.

Risicobereidheid

Vanuit de strategische risicoanalyse is een aantal aandachtsgebieden bepaald. Deze worden actief beheerd, en er wordt periodiek over gerapporteerd. De belangrijkste strategische risico's zijn:

- **Reputatierrisico.** Reputatie/imago betreft het beeld dat het algemene publiek heeft over Stichting BKR en/of haar dienstverlening. Imago en reputatie zijn van cruciaal belang voor Stichting BKR, vooral op het gebied van betrouwbaarheid en transparantie. Het risico dat deze reputatie beschadigd raakt is altijd aanwezig, en de impact er van is hoog. Daarom is Stichting BKR op verschillende fronten actief om dit risico te beheersen. Zo is ook in 2018 actief aandacht besteed aan goede corporate communicatie en het onderhouden van duurzame relaties met klanten, stakeholders en media. Daarnaast zijn er voor consumenten voorlichtingscampagnes geweest over de werking van het stelsel en de relevantie van Stichting BKR hierbij.
- **Compliance risico.** De data die Stichting BKR beheert, wordt uitgewisseld met de financiële instellingen en andere kredietverstrekkers in de markt. Het is van groot belang dat zij op dezelfde integere manier met deze data omgaan als Stichting BKR dat doet. Daarom voeren wij doorlopend programma's uit om hierop toe te zien (deelnemer toezicht) en geven daarmee invulling aan onze verlengde verantwoordelijkheid voor de bewaking van de privacy en de kwaliteit van de dataverwerking.
- **Omgevingsrisico's.** De omgeving van Stichting BKR verandert in hoog tempo. Hierbij valt te denken aan veranderingen in wet- en regelgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en technologische ontwikkelingen en innovaties. Stichting BKR onderkent deze risico's en gaat hier actief mee om. Om aan de vereisten van de AVG te voldoen is in 2018 veel werk verzet. De vereisten vanuit de AVG zijn door BKR vertaald in interne normen, en de bijbehorende maatregelen zijn geïmplementeerd. Doorlopend vinden er omgevingsscans plaats, waarbij markontwikkelingen, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke ontwikkelingen worden gevolgd. Op die manier kan Stichting BKR tijdig inspelen op veranderende omstandigheden.
- **Operatie en processen.** Als gevolg van de veranderende omgeving verandert Stichting BKR mee. Stichting BKR wil blijvend investeren in de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten welke aansluiten op maatschappelijke behoeften en trends. Om snel, efficiënt en met hoge mate van kwaliteit nieuwe producten en diensten te ontwikkelen en bestaande te onderhouden is gestart met BizDevOps teams die gekoppeld zijn aan de strategische pijlers. Zo kan snel en effectief worden ingespeeld op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.

- Technologisch risico. Stichting BKR maakt voor haar databeheer nog deels gebruik van een mainframe. Omdat de kennis van deze technologie steeds schaarser wordt, zal dit mainframe in de komende jaren worden uitgefaseerd. Vernieuwing van het systeem biedt nieuwe mogelijkheden voor deelnemers (functionaliteit) en de Stichting BKR organisatie (efficiëntie). Deze overgang naar een nieuwe technische omgeving brengt risico's met zich mee, die worden apart beheerd.
- De (beperkte) financiële risico's van Stichting BKR worden in hoofdstuk 5.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling nader toegelicht.

Conclusie

Met de bovenstaande opzet is het management van Stichting BKR van mening dat op voldoende wijze invulling wordt gegeven aan risicomagement binnen Stichting BKR. De belangrijkste risico's zijn in beeld, er is een functionerend proces om de risico's te beheersen en om de ontwikkeling van de risico's te monitoren.

4.5 Duurzaamheid

In 2018 heeft BKR de duurzaamheid van haar kantoorgebouw verbeterd. Een deel van de buitengevels van het pand is gerenoveerd waarbij de glaspuien vervangen zijn voor hoogwaardig geïsoleerde puiken. Ook zijn op een deel van het beschikbaar dakoppervlak 220 zonnepanelen geplaatst. Met deze zonnepanelen wordt gemiddeld 51.000 kWh stroom per jaar opgewekt. Het deel van de opgewekte stroom dat niet direct door BKR zelf gebruikt wordt, wordt teruggeleverd aan de energieleverancier. Voor de toekomst is verdere groei van het aantal zonnepanelen voorzien. Tenslotte is nagenoeg alle verlichting binnen de kantoren inmiddels vervangen door LED verlichting. Het gebruik van elektrische auto's wordt gestimuleerd door gratis laadfaciliteiten aan te bieden op het parkeerterrein van BKR. Overigens is op het terrein van BKR gezocht naar een goede balans tussen parkeerplaatsen (verharding) en groen. Door het groene karakter van het terrein in stand te houden wordt bijgedragen aan hemelwaterafvoer en instandhouding van natuur.

Haar maatschappelijke rol heeft BKR o.a. vormgegeven door in 2018 150 pc's te schenken aan Betuwe Wereldwijd die ze een nieuwe bestemming heeft gegeven in onder andere Kenia en Ghana.

4.6 Privacyparagraaf

De dienstverlening van Stichting BKR bestaat uit het leveren van veilige en betrouwbare informatie aan consumenten en zakelijke partijen. Het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) bevat privacygevoelige gegevens van een groot aantal personen, de betrokkenen. Het beveiligen van de informatie en het beschermen van de privacy van betrokkenen is dan ook een basisvooraarde voor de BKR-dienstverlening.

De gegevens in CKI spelen een belangrijke rol bij het nemen van beslissingen over de financiële dienstverlening aan betrokkenen. Hierdoor is het voor zakelijke klanten en betrokkenen van groot belang dat:

- de gegevens juist, volledig en actueel zijn;
- de gegevens uitsluitend worden gebruikt voor doelen die direct gerelateerd zijn aan onze statutaire doelstelling: het helpen voorkomen van overkreditering en beperken van financiële risico's voor zakelijke klanten;
- de gegevens uitsluitend worden verstrekt aan personen en organisaties die daarop reglementair dan wel wettelijk recht hebben.

Om de privacy van betrokkenen te waarborgen, en de in de inleiding genoemde belangen te realiseren, hebben wij een aantal basismaatregelen getroffen. Wij houden hier dan ook uitdrukkelijk rekening mee in de ontwerpfasen van nieuwe producten en bij wijzigingen in geautomatiseerde processen en in de administratieve organisatie. Nieuwe maatschappelijke, wettelijke en technische ontwikkelingen volgen wij op de voet om de gevolgen voor Stichting BKR te beoordelen en zo nodig maatregelen te treffen. Stichting BKR stelt zich het strategische doel om te voldoen aan alle relevante eisen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

Dit werd voorgaande jaren ook ondersteund met een onafhankelijk assurancerapport. Vanwege de in werking treding van de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG) op 25 mei 2018 zijn de oude normenkaders niet meer passend. Op dit moment zijn er in Nederland nog geen door de Autoriteit Persoonsgegevens geaccrediteerde certificatie-instellingen voor het afgeven van AVG-certificaten in het kader van de verwerking van persoonsgegevens. Als gevolg hiervan is er over 2018 geen assurancerapport afgegeven met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens binnen Stichting BKR.

4.7 Kerncijfers

Het resultaat na belastingen komt in 2018 uit op € 323.000. Dit resultaat wordt na goedkeuring door de Raad van Commissarissen toegevoegd aan de algemene reserve. Het aantal ‘traditionele’ inzagen door consumenten is in 2018 uitgekomen op 120 duizend ten opzichte van 122 duizend in 2017. Hiervan gaat 89% digitaal (2017: 74%) en 11% nog via de traditionele manier (2017: 26%). Via mijnBKR, het digitale consumentenportaal kanaal, werden in totaal 46 duizend abonnementen op mijnBKR afgesloten.

Door de hoogwaardige digitale infrastructuur zijn wij 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar voor onze zakelijke klanten en voor consumenten. Hoge beschikbaarheid en beveiliging, snelle response en toegang via het internet kunnen zo voor de komende jaren worden verzekerd. Betrouwbaarheid van onze systemen is een absolute voorwaarde. De gemiddelde beschikbaarheid van CKI was in 2018 99,86 % ten opzichte van een norm van 99,5%. In 2018 was de responsetijd voor CKI in 99,5% van de toetsingen minder dan 3 seconden, ten opzichte van de norm van 99,0%.

De omzet steeg van € 20,8 miljoen in 2017 naar € 23,1 miljoen in 2018. De groei van de Nederlandse economie in 2018 droeg hieraan bij.

4.8 Belangrijke activiteiten en ontwikkelingen

BKR is een stichting met een maatschappelijke doelstelling zonder winstoogmerk. Om continuïteit en een goede besturing te waarborgen, zijn normen gesteld voor liquiditeit en solvabiliteit. Daarnaast is het uitgangspunt dat investeringen uit eigen middelen gefinancierd moeten kunnen worden.

Stichting BKR is transparant over haar werkwijze en activiteiten. Wij hebben een consumentenportaal, mijnBKR, ontwikkeld om de inzage van gegevens voor consumenten te vereenvoudigen. De privacy is gewaarborgd, want de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is van groot belang. Stichting BKR doet alles wat, in redelijkheid, mogelijk is om de persoonlijke levenssfeer te beschermen, zoals beschreven in de privacy paragraaf en in het privacy statement op de website.

Stichting BKR brengt periodiek de krediet- en de hypothekbarometer uit. Deze rapportage laat trends en ontwikkelingen zien in het betalingsgedrag van Nederlandse kredietnemers. Inzicht in de ontwikkeling van betalingsproblemen helpt krediet- en betalingsrisico's voor consumenten te beperken en overkreditering en andere problematische schuldsituaties te voorkomen. Het percentage consumenten dat moeite heeft om zich aan betalingsafspraken te houden daalt.

Stichting BKR is voorstander van een integrale schuldenregistratie om te voorkomen dat meer mensen in de schulden belanden. Wij realiseren ons terdege dat privacybescherming en registratie van persoonsgegevens per definitie op gespannen voet staan met elkaar. Het maatschappelijke doel van beperking van problematische schulden moet de registratie kunnen verantwoorden. Op basis van onderzoek¹ is vast komen te staan dat vroegsignalering van betalingsachterstanden werkt. De Tweede Kamer en de staatssecretaris van SZW hebben aangegeven dat het belangrijk is om hier een systeem voor op te zetten. Stichting BKR heeft in 2018 het systeem Vindplaats van Schulden (VPS) verder uitgerold, zodat meer gemeenten deel nemen aan het systeem. Hiermee kunnen gemeenten de schuldhulpverlening efficiënter en effectiever uitvoeren.

Bij essentiële – voorgenomen – wijzigingen in het registratiebeleid CKI stuurt Stichting BKR een consultatiedocument met alle details aan belangrijke stakeholders. Uiteraard zijn onze zakelijke klanten en hun zes koepelorganisaties hierin vertegenwoordigd. Dit zijn de NVB, de NWK, de VFN, de NTO, het Verbond van Verzekerders en Preventel. Deze koepelorganisaties kunnen (namens hun leden) tot een afgesproken datum een reactie op de voorgenomen wijzigingen inbrengen. Ook andere belanghebbenden zijn van harte uitgenodigd deel te nemen aan de consultaties.

Tiel, 8 april 2019

10.2.e

¹ Jungman, N en Anderson, M (2011), Vroegsignalering moet en kan!, Een onderzoek naar de toegevoegde waarde van een Landelijk Informatiesysteem Schulden. Social Force BV

5 Jaarrekening

5.1	Balans per 31 december 2018	14
5.2	Winst- en verliesrekening over 2018	16
5.3	Kasstroomoverzicht over 2018	17
5.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
5.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	22
	Noot 1 Immateriële vaste activa	22
	Noot 2 Materiële vaste activa	23
	Noot 3 Financiële vaste activa	24
	Noot 4 Vorderingen	24
	Noot 5 Liquide middelen	25
	Noot 6 Eigen vermogen	25
	Noot 7 Voorzieningen	26
	Noot 8 Kortlopende schulden	27
	Noot 9 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	27
5.6	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2018	28
	Noot 10 Opbrengsten	28
	Noot 11 Lonen en salarissen	28
	Noot 12 Pensioenlasten	28
	Noot 13 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	29
	Noot 14 Overige bedrijfskosten	29
	Noot 15 Bezoldiging Raad van Commissarissen	30
	Noot 16 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	30
	Noot 17 Rentelasten en soortgelijke kosten	30
	Noot 18 Belastingen	30

5.1 Balans per 31 december 2018

(bedragen in duizenden euro's, voor resultaatbestemming)

Activa

	Noot	31-12-2018	31-12-2017 *
VASTE ACTIVA			
Immateriële vaste activa			
Software		2.288	2.891
Totaal immateriële vaste activa	1	2.288	2.891
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		3.322	3.120
Computerapparatuur		892	1.224
Andere vaste bedrijfsmiddelen		499	469
Activas in uitvoering		23	-
Totaal materiële vaste activa	2	4.736	4.813
Financiële vaste activa			
Overige vorderingen		747	681
Totaal financiële vaste activa	3	747	681
Totaal vaste activa		7.771	8.385
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Handelsdebituren		2.761	2.648
Overige vorderingen en overlopende activa		766	1.042
Totaal vorderingen	4	3.527	3.690
Liquide middelen			
		12.384	9.691
Totaal liquide middelen	5	12.384	9.691
Totaal v lottende activa		15.911	13.381
TOTAAL ACTIVA		23.682	21.766

* Deze cijfers zijn herrekend vanwege een stelselwijziging. Zie pagina 18 voor de toelichting.

Passiva

	Noot	31-12-2018	31-12-2017 *
EIGEN VERMOGEN			
Stichtingskapitaal		1	1
Wettelijke reserve		2.288	2.891
Overige reserves		15.742	13.851
Onverdeeld resultaat		323	1.288
Totaal eigen vermogen	6	18.354	18.031
VOORZIENINGEN			
Voor pensioenen		748	681
Overige voorzieningen		889	74
Totaal voorzieningen	7	1.637	755
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		549	279
Belastingen en premies sociale verzekeringen		814	1.072
Overige schulden en overlopende passiva		2.328	1.629
Totaal kortlopende schulden	8	3.691	2.980
TOTAAL PASSIVA		23.682	21.766

* Deze cijfers zijn herrekend vanwege een stelselwijziging. Zie pagina 18 voor de toelichting.

5.2 Winst- en verliesrekening over 2018

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	2018	2017 *
NETTO OMZET	10	23.041	20.825
Lonen en salarissen	11	-6.166	-6.048
Pensioenlasten	12	-1.921	-1.007
Sociale lasten		-1.088	-934
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	13	-1.998	-1.768
Overige bedrijfskosten	14	-11.374	-9.322
SOM DER BEDRIJFSLASTEN		-22.547	-19.079
BEDRIJFSRESULTAAT		494	1.746
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	16	1	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	17	-69	-41
TOTAAL FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		-68	-41
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEVENING		426	1.705
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	18	-103	-417
RESULTAAT NA BELASTINGEN		323	1.288

* Deze cijfers zijn herrekend vanwege een stelselwijziging. Zie pagina 18 voor de toelichting.

5.3 Kasstroomoverzicht over 2018

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	2018	2017 *
RESULTAAT NA BELASTINGEN		323	1.288
Aanpassing voor			
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	13	1.998	1.768
Mutatie voorzieningen		882	71
Totaal		2.880	1.839
Verandering werkkapitaal			
Vorderingen		163	625
Kortlopende schulden (exclusief kredietinstellingen)		711	-111
Totaal		874	514
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		4.077	3.641
Investeringen immateriële vaste activa	1	-481	-1.845
Investeringen materiële vaste activa	2	-879	-893
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	42	57
Uitgaven financiële vaste activa	3	-96	-79
Ontvangsten financiële vaste activa	3	30	2
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		-1.384	-2.758
MUTATIE GELDMIDDELLEN		2.693	883
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:			
Stand per 1 januari		9.691	8.808
Mutatie boekjaar		2.693	883
STAND PER 31 DECEMBER		12.384	9.691

* Deze cijfers zijn herrekend vanwege een stelselwijziging. Zie pagina 18 voor de toelichting.

5.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en daarbij is uitgegaan van het continuïteitsbeginsel. De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva initieel opgenomen tegen de reële waarde.

De jaarrekening is door het Bestuur van Stichting Bureau Krediet Registratie (hierna Stichting BKR) opgemaakt op 8 april 2019.

Activiteiten van de Stichting

Stichting Bureau Krediet Registratie is statutair gevestigd te Tiel en heeft een maatschappelijke doelstelling zonder winstoogmerk. Zij heeft als doel het bevorderen van een maatschappelijk verantwoorde dienstverlening op financieel gebied. Zij streeft een financieel gezonde wereld mede na door het verzamelen, vastleggen, ordenen en ter beschikking stellen van voor haar doel relevante gegevens, waarbij zij – voor zover deze betrekking hebben op natuurlijke personen – een zo groot mogelijke bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen nastreeft.

Oordelen en schattingen

Het opstellen van de jaarrekening brengt met zich mee dat gebruik wordt gemaakt van schattingen en veronderstellingen die zijn gebaseerd op factoren die naar het oordeel van het management aanvaardbaar zijn, gegeven de specifieke omstandigheden. Deze schattingen en veronderstellingen zijn van invloed op de waardering en presentatie van de gerapporteerde activa en verplichtingen, op de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen evenals op de

gedurende het boekjaar gerapporteerde baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen. Aan de hand van beschikbare informatie hebben de voornaamste schattingen betrekking op immateriële vaste activa, voorziening groot onderhoud en kosten voor pensioenindexatie actieve deelnemers.

Valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's en afferond op duizenden tenzij anders vermeld.

Stelselwijziging

Met ingang van boekjaar 2018 heeft Stichting BKR besloten een stelselwijziging door te voeren en voortaan het groot onderhoud aan haar gebouwen en terreinen op te nemen in de boekwaarde van het actief door middel van het activeren en afschrijven van de daarvoor in aanmerking komende uitgaven in plaats via onttrekking van uitgaven uit een voorziening groot onderhoud. Deze methode is internationaal aanvaard, en verbetert het inzicht zoals gesteld in artikel 2:384 lid 6 Burgerlijk Wetboek, omdat het schattingselement van een onderhoudsplan hiermee wordt beperkt. Deze stelselwijziging heeft geleid tot een toename van € 129 van de materiële vaste activa, gebouwen en terreinen per 31-12-2017, respectievelijk € 0 per 01-01-2017. In de winst- en verliesrekening zijn de overige bedrijfskosten (huisvestingskosten) € 426 lager door het terugnemen van de in 2017 geboekte dotatie aan de voorziening groot onderhoud. In de overige reserves is per 01-01-2017 een effect van € 498 verwerkt. Deze stelselwijziging leidt op basis van tot op heden verwerkte investeringen tot jaarlijks ongeveer € 35 hogere afschrijvingskosten.

De aanpassingen leiden tot de volgende herrekende balans en winst- en verliesrekening:

Balans	31-12-2017	31-12-2017	01-01-2017	01-01-2017
	Herrekend		Herrekend	
Bedrijfsgebouwen en terreinen	3.120	2.991	1.430	1.430
Overige reserves	-13.851	-13.353	-13.843	-13.345
Resultaat boekjaar	-1.288	-969		
Overige voorzieningen	-74	-1.034	-80	-744
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-1.072	-800	-663	-497
Winst- en verliesrekening	31-12-2017	31-12-2017		
	Herrekend			
Overige bedrijfskosten	-9.322	-9.748		
Belastingen	-417	-310		
Resultaat na belastingen	1.288	969		

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreft software gegenereerd voor de bedrijfsvoering en deze wordt gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Voor zover hierin uren van eigen personeel zijn begrepen worden deze geactiveerd tegen een uniform kostprijstarief. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur van de applicatie en vangt aan bij ingebruikneming. De huidige afschrijvingstermijn bedraagt 3 (specifieke webapplicaties) respectievelijk 5 jaar (overige applicaties). Jaarlijks wordt een zogenoemde impairmenttest uitgevoerd op de immateriële vaste activa. Bij het uitvoeren van deze test geldt dat Stichting BKR als één kasstroom genererende eenheid wordt beschouwd. De test wordt uitgevoerd door te toetsen of de afschrijvingen van de te activeren immateriële activa gedragen kunnen worden door de exploitatie in de toekomst. Daarbij geldt dat de laatst bekende meerjarenbegroting het vertrekpunt vormt. Deze wordt jaarlijks bijgesteld met de dan bekende inzichten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen. De materiële vaste activa worden uitgesplitst in verschillende componenten waarvoor elke afzonderlijk de gebruiksduur wordt bepaald. De afschrijvingen worden lineair berekend over de aanschafwaarde, geschieden naar gelang de verwachte levensduur en vangen aan bij de ingebruikneming.

De huidige afschrijvingstermijnen bedragen:

- Gebouwen (inclusief machines en installaties) 10-20 jaar
- Computerapparatuur 5 jaar
- Andere vaste bedrijfsmiddelen 3-5 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen depot pensioentoeslagen is initieel gewaardeerd tegen kostprijs en daarna tegen gearchiveerde kostprijs. De financiële vaste activa hebben een overwegend langlopend karakter.

Handelsdebituren, overige vorderingen en overlopende activa
Handelsdebituren, overige vorderingen en overlopende activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen gearchiveerde kostprijs.

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat volledig uit banktegoeden. Uitstaande debetsaldi bij banken worden slechts onder liquide middelen opgenomen indien Stichting BKR het recht heeft om debet- en creditsaldi met elkaar te verrekenen, deze debet- en creditsaldi uitstaan bij dezelfde tegenpartij en Stichting BKR de intentie heeft van dit recht gebruik te maken en in

de praktijk hiervan ook daadwerkelijk gebruikmaakt. Liquide middelen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen gearchiveerde kostprijs.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen van Stichting BKR is opgenomen het stichtingskapitaal, overige reserves en een wettelijke reserve.

Wettelijke reserve

De wettelijke reserve heeft betrekking op de immateriële vaste activa die louter uit software voor eigen gebruik bestaat. Ingevolge artikel 2:365 lid 2 uit het Burgerlijk Wetboek is de vorming van een dergelijke reserve verplicht gesteld. Daarbij geldt dat deze mag worden gevormd ten laste van de overige reserves. Voor de wettelijke reserve geldt een winstuiteringsverbod. Vermindering van de wettelijke reserve vindt plaats in samenhang met de afschrijvingen op de betreffende immateriële vaste activa.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd indien:

- Per balansdatum een juridisch afdwingbare en/of feitelijke verplichting bestaat die voortvloeit uit gebeurtenissen voor de balansdatum en
- Het aannemelijk is dat er een uitstroom van middelen zal plaatsvinden om de verplichting af te wikkelen en
- Een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de verplichting.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn tenzij het effect van de tijdswaarde van geld significant is. In dat geval wordt de voorziening gewaardeerd tegen contante waarde. De oproeping wordt verantwoord onder de post financiële lasten in de winst- en verliesrekening.

Voorziening voor pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een collectieve pensioen regeling getroffen waarbij de pensioenuitkeringen worden toegezegd op basis van het middelloonprincipe. De huidige pensioenregeling is ondergebracht in een uitvoeringsovereenkomst met AEGON. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor de per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een reservering getroffen. Er is sprake van een uitvoeringsovereenkomst in de vorm van een zogenaamd garantiecontract, hetgeen geen aanvullende verplichtingen bij de stichting oplevert met betrekking tot de hoogte van het toegezegde pensioen na de premiebetaling hiervoor. In de richtlijn voor de jaarverslaggeving is opgenomen dat Stichting BKR dient te beoordelen of, en zo ja welke verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie per balansdatum bestaan. Deze verplichtingen komen voort uit de uitvoeringsovereenkomst met AEGON en/of aanvullende afspraken met werknemers. Op basis van de geldende richtlijnen dient Stichting BKR gebaseerd op de geldende pensioenovereenkomst met de werknemers een voorziening op te nemen voor de onvoorwaardelijke toeslagverlening

aan de actieve deelnemers in de pensioenregeling en de pensioenverplichtingen, die samenhangen met de vervroegde uittredingsregeling, die nog voor een van de voormalige werknemers van toepassing is.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaan uit een voorziening voor de te betalen vergoeding voor beheerskosten pensioenregeling, jubileumvoorziening en een voorziening voor te betalen pensioenpremies bij opname van levensloopverlof.

De voorziening voor de te betalen vergoeding voor beheerskosten pensioenregeling betreft een voorziening voor een per 31 december 2018 geëxpireerde pensioenregeling welke Stichting BKR voor haar werknemers had afgesloten. Voor de per 31 december 2018 reeds opgebouwde aanspraken wordt de rentewinstdeling (aangepast) voortgezet. Aegon blijft hiervoor de contractueel overeengekomen beheerskosten in rekening brengen bij Stichting BKR. Aangezien deze toekomstige lasten betrekking hebben op een beëindigde uitvoeringsovereenkomst, is voor deze toekomstige te betalen vergoeding voor beheerskosten een voorziening gevormd conform RJ 271.313. De voorziening is gebaseerd op de indicatieve koopsom zoals verstrekt door Aegon en dit betreft de contante waarde van de toekomstige te betalen vergoeding beheerskosten welke is gebaseerd op ontwikkelingen in de premiereserve. Deze voorziening, die naar beste inschatting afloopt per 2096, dient ter dekking voor de vanaf 2019 door Aegon in rekening te brengen jaarlijkse beheerskosten.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. In de berekening van de contante waarde is rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkelingen, recente sterftetafels en inschatting van het dienstverband. Eventuele actuariële winsten of verliezen worden in de winsten-verliesrekening opgenomen in de periode waarin deze zich voordoen.

De voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.

Handelscrediteuren, overige schulden en overlopende passiva

Handelscrediteuren, overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen gemaartiseerde kostprijs.

Financiële instrumenten en financieel risicobeheer

Onder financiële instrumenten worden de primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, verstaan. Stichting BKR heeft geen posities ingenomen in derivaten. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de grondslagen per balanspost.

In het kader van de normale bedrijfsvoering heeft Stichting BKR te maken met enkele financiële risico's zoals hier beschreven:

Valutarisico's

Stichting BKR heeft geen materiële transacties in vreemde valuta, derhalve is geen sprake van valutarisico's.

Renterisico's

Bij Stichting BKR is geen sprake van externe financiering, waardoor geen sprake is van renterisico's op langlopende schulden. De niet direct voor de bedrijfsvoering benodigde liquide middelen zijn ondergebracht op spaarrekeningen met een variabele (markt)rentevoet bij twee grootbanken.

Kredietrisico's

Kredietrisico's worden gereduceerd doordat Stichting BKR alleen zaken doet met derden met een hoge kredietwaardigheid. De niet direct voor de bedrijfsvoering benodigde middelen zijn gespreid ondergebracht bij twee gerenommeerde banken met een hoge kredietwaardigheid waardering.

In hoofdstuk 4.4 'Risicoparagraaf' in het verslag van het Bestuur worden alle risico's nader toegelicht.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hierna vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De kosten zijn opgenomen tegen uitgaafprijs.

Opbrengsten

De opbrengst wordt verantwoord in de periode waarin de levering van goederen en diensten heeft plaatsgevonden tegen de reële waarde van de transactie. Daarnaast geldt dat (netto) omzet slechts wordt verantwoord indien risico's en voordelen zijn overgedragen aan de klanten, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen naar Stichting BKR zullen toevloeien en de opbrengst betrouwbaar kan worden vastgesteld. De netto-omzet betreft de opbrengsten van de aan zakelijke klanten geleverde diensten onder aftrek van de aan zakelijke klanten toekomende registratievergoeding. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit entreegelden van nieuwe zakelijke klanten.

Belastingen

De belastingen over het resultaat worden berekend op basis van de geldende tarieven voor de vennootschapsbelasting en gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierbij wordt rekening gehouden met, voor zover die zijn vastgesteld, permanente verschillen tussen het fiscale en het in de jaarcijfers gepresenteerde resultaat en met de mogelijkheden van voorwaartse verliescompensatie, in het geval latente belastingvorderingen uit hoofde van operationele verliezen niet zijn gewaardeerd.

Latente belastingen

Latente belastingvorderingen en –verplichtingen vloeien voort uit tijdelijke verschillen tussen de commerciële boekwaarde, zoals blijkt uit de jaarcijfers en de fiscale boekwaarde. De fiscale boekwaarde wordt bepaald op basis van de tarieven voor de vennootschapsbelasting die gelden, respectievelijk die op basis van de bestaande wetgeving naar verwachting van toepassing zullen zijn ten tijde van de afwikkeling van de latente belastingvordering of –verplichting. Latente belastingvorderingen en –verplichtingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Daarnaast wordt rekening gehouden met fiscale faciliteiten.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt uitgegaan van het nettoresultaat volgens de winst- en verliesrekening. Financiële baten en lasten, de verantwoorde vennootschapsbelasting evenals overige mutaties worden geëlimineerd voor zover die niet tot een kasstroom hebben geleid. Het in de balans gehanteerde begrip liquide middelen komt overeen met het gehanteerde begrip in het kasstroomoverzicht.

5.5 Toelichting op de balans per 31 december 2018

(bedragen in duizenden euro's, voor resultaatbestemming)

Vaste activa

Noot 1 Immateriële vaste activa

De samenstelling van de immateriële vaste activa is als volgt:

IMMATERIELE VASTE ACTIVA	Voor eigen gebruik ontwikkelde software
Aanschafwaarde	9.203
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-7.523
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2017	1.680
MUTATIES 2017	
Investeringen	1.845
Afschrijvingen	-634
Totaal	1.211
STAND PER 31 DECEMBER 2017	2.891
Aanschafwaarde	11.048
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-8.157
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2017	2.891
MUTATIES 2018	
Investeringen	481
Afschrijvingen	-1.084
Totaal	-603
STAND PER 31 DECEMBER 2018	2.288
Aanschafwaarde	11.529
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-9.241
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018	2.288

Ultimo 2018 heeft Stichting BKR nog software in gebruik die volledig is afgeschreven, zoals (een deel van) de software ten behoeve van CKI-, VIS-toetsingen en BKR-core.

Noot 2 Materiële vaste activa

De samenstelling van de materiële vaste activa is als volgt:

MATERIELE VASTE ACTIVA	Gebouwen en terreinen	Computer apparatuur	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde	9.043	5.552	1.219	-	15.814
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-5.987	-4.122	-594	-	-10.703
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2017	3.056	1.430	625	-	5.111
MUTATIES 2017 HERREKEND					
Investeringen	244	486	34	-	764
Investeringen als gevolg van stelselwijziging	129	-	-	-	129
Afschrijvingen	-320	-630	-184	-	-1.134
Totaal	64	-206	-156	-	-298
STAND PER 31 DECEMBER 2017 HERREKEND	3.120	1.224	469	-	4.813
Aanschafwaarde	9.416	5.728	1.232	-	16.376
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-6.296	-4.504	-763	-	-11.563
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2017 HERREKEND	3.120	1.224	469	-	4.813
MUTATIES 2018					
Investeringen	490	144	222	23	879
Desinvesteringen	-	-	-85	-	-85
Afschrijving desinvesteringen	-	-	43	-	43
Afschrijvingen	-288	-476	-150	-	-914
Totaal	202	-332	30	23	-77
STAND PER 31 DECEMBER 2018	3.322	892	499	23	4.736
Aanschafwaarde	9.906	5.872	1.369	23	17.170
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-6.584	-4.980	-870	-	-12.434
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018	3.322	892	499	23	4.736

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

De activa in uitvoering betreft een investering in gebouwen en terreinen waarvoor in 2018 reeds een vooruitbetaling is gedaan. De daadwerkelijke oplevering en ingebruikname zal in 2019 plaatsvinden.

Noot 3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

FINANCIËLE VASTE ACTIVA		Overige vorderingen: Depot pensioen- toeslagen
BOEKWAARDE 1 JANUARI 2017		604
MUTATIES 2017		
Dotatie		79
Onttrekkingen		-2
Totaal		77
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2017		681
MUTATIES 2018		
Dotatie		96
Onttrekkingen		-30
Totaal		66
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018		747

Voor de toelichting op het depot pensioentoeslagen wordt verwezen naar het gestelde onder noot 7, Voorziening pensioentoeslagen.

Vlottende activa

Noot 4 Vorderingen

Vorderingen bestaan uit handelsdebituren en overige vorderingen.

HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN	31-12-2018	31-12-2017
Handelsdebituren	2.761	2.648
Vooruitbetaalde ICTkosten	360	607
Vooruitbetaalde personeelskosten	87	56
Nog te factureren omzet	148	218
Overige	171	161
Totaal	3.527	3.690

Het saldo van de handelsdebituren voor aftrek van een voorziening dubieuze debiteuren is ten opzichte van 2017 gestegen met € 113. Per jaareinde hebben wij een voorziening gevormd van € 10 (31-12-2017: € 10).

Noot 5 Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat volledig uit banktegoeden. Uitstaande debetsaldi bij banken worden slechts onder de liquide middelen opgenomen indien Stichting BKR het recht heeft om debet- en creditsaldi met elkaar te verrekenen, deze debet- en creditsaldi uitstaan bij dezelfde tegenpartij en Stichting BKR de intentie heeft van dit recht gebruik te maken en in de praktijk ook daadwerkelijk gebruik hiervan maakt. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De liquide middelen staan Stichting BKR vrij ter beschikking.

Noot 6 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen eind 2018 ziet er als volgt uit:

EIGEN VERMOGEN	Stichtings-kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
STAND PER 1 JANUARI 2017	1	1.680	13.345	1.219	16.245
Mutatie als gevolg van stelselwijziging	-	-	498	-	498
STAND PER 1 JANUARI 2017 HERREKEND	1	1.680	13.843	1.219	16.743
MUTATIES 2017 HERREKEND					
Mutatie wettelijke reserve	-	1.211	-1.211	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	969	969
Resultaat na belastingen als gevolg van stelselwijziging	-	-	-	319	319
Winstbestemming 2016	-	-	1.219	-1.219	-
Totaal	-	1.211	8	69	1.288
STAND PER 31 DECEMBER 2017 HERREKEND	1	2.891	13.851	1.288	18.031
MUTATIES 2018					
Mutatie wettelijke reserve	-	-603	603	-	-
Resultaat na belastingen	-	-	-	323	323
Winstbestemming 2017	-	-	1.288	-1.288	-
Totaal	-	-603	1.891	-965	323
STAND PER 31 DECEMBER 2018	1	2.288	15.742	323	18.354

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

Noot 7 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

VOORZIENINGEN	Pensioen-toeslagen	Groot onderhoud	Overige voorzieningen: Beheerskosten pensioen	Overige voorzieningen	Totaal
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2017	604	664	-	80	1.348
Mutatie als gevolg van stelselwijziging	-	-664		-	-664
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI 2017 HERREKEND	604	-	-	80	684

MUTATIES 2017 HERREKEND

Dotatie	79	-	-	-6	73
Toerekening rente	-2	-	-	-	-2
Totaal	77	-	-	-6	71

BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2017 HERREKEND	681	-	-	74	755
--	-----	---	---	----	-----

MUTATIES 2018

Dotatie	96	-	814	2	912
Onttrekkingen	-28	-	-	-1	-29
Toerekening rente	-1	-	-	-	-1
Totaal	67	-	814	1	882

BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018	748	-	814	75	1.637
--	-----	---	-----	----	-------

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

Voorziening pensioentoeslagen

Dit betreft een voorziening voor pensioentoeslagen voor gepensioneerden en ex-deelnemers in de pensioenregeling. Vanuit deze voorziening worden de opgebouwde en ingegane pensioenaanspraken jaarlijks, voorwaardelijk, geïndexeerd. Deze voorziening is in de vorm van een toeslagendepot gevormd bij AEGON en dit toeslagendepot wordt gevoed door de behaalde rentewinstdeling in de uitvoeringsovereenkomst. Stichting BKR beslist of en in welk bedrag vanuit dit depot toeslagen worden toegekend en gefinancierd. Er is geen aanvullende financieringsverplichting bij Stichting BKR, waardoor ook geen aanvullende voorziening gevormd hoeft te worden.

In de uitvoeringsovereenkomst van de pensioenregeling is een bepaling opgenomen over het zogenoemde OA+ overrente aandeel. Deze komt er in het kort op neer dat overrente deling plaatsvindt over premiereserve op basis van fictieve beleggingen in staatsleningen (het OA-systeem) en de daadwerkelijk behaalde resultaten uit beleggingen in AEGON Funds. Deze uitvoeringsovereenkomst is in 2007 van start gegaan en heeft geleid tot een nieuwe geblokkeerde rekening courant waarin de totale opgebouwde waarde € 229 bedraagt per 31 december 2018. De uitvoeringsregeling loopt tot en met eind 2018. Indien er ingevolge de OA+ regeling een positief saldo blijkt te zijn op 31 december 2018 zal dit bedrag Stichting BKR vrij ter beschikking staan.

Overige voorzieningen: beheerskosten pensioen

Dit betreft een voorziening voor een per 31 december 2018 geëxpireerde pensioenregeling welke Stichting BKR voor haar werknemers had afgesloten. Voor de per 31 december 2018 reeds opgebouwde aanspraken wordt de rentewinstdeling (aangepast) voortgezet. Aegon blijft hiervoor de contractueel overeengekomen beheerskosten in rekening brengen bij Stichting BKR. Aangezien deze toekomstige lasten betrekking hebben op een beëindigde uitvoeringsovereenkomst, is voor deze toekomstige te betalen vergoeding voor beheerskosten een voorziening gevormd per 31 december 2018 conform RJ 271.313.

De voorziening is gebaseerd op de indicatieve afkoopsom zoals verstrekt door Aegon en dit betreft de contante waarde van de toekomstige te betalen beheerskosten welke is gebaseerd op de ontwikkelingen in de premiereserve. Deze voorziening, die naar beste inschatting afloopt per 2096, dient ter dekking voor de vanaf 2019 door Aegon in rekening te brengen jaarlijkse beheerskosten. Als gevolg van toepassing van deze verslaggevingsvereisten heeft Stichting BKR een last van € 814 verantwoord in het jaar 2018.

Overige voorzieningen: overige

Overige voorzieningen bestaat uit een jubileumvoorziening van € 46. Dit betreft een schatting van het bedrag met betrekking tot opgebouwde rechten van het personeel voor de in de toekomst door Stichting BKR uit te keren jubileumvergoedingen. Daarnaast is er een voorziening levensloopregeling van € 29 voor de verplichting tot het doorbetalen van de pensioenpremies tijdens levensloopverlof.

Noot 8 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit voornamelijk uit schulden < 1 jaar aan leveranciers, belastingen en premies en overlopende passiva. Deze laatste categorie betreft voornamelijk schattingen die op jaareinde leiden tot de nog te betalen bedragen.

KORTLOPENDE SCHULDEN	31-12-2018	31-12-2017 HERREKEND
Schulden aan leveranciers	549	279
Nog te betalen belastingen en premies	814	1.072
Te betalen verplichting inzake verlofdagen	183	195
Nog te betalen personeelskosten	573	404
Nog te betalen pensioen koopsom indexering	142	140
Nog te betalen accountantskosten	150	95
Nog te betalen registratievergoeding	437	275
Uitstaande verplichtingen	9	8
Te storten in pensioendepot a.g.v. besparing pensioen	111	58
Nog af te rekenen inzake EVA/SFH contracten	192	28
Overige	531	426
Totaal	3.691	2.980

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

Noot 9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Stichting BKR heeft ten behoeve van kantoorruimte in Amsterdam een jaarlijks op te zeggen huurovereenkomst afgesloten met een jaarlijkse verplichting van € 13.

Voor dertien personenauto's is een operational leasecontract afgesloten met een restant verplichting van € 134 voor een periode korter dan een jaar en € 136 tussen 1 en 5 jaar.

5.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2018

(bedragen in duizenden euro's)

Noot 10 Opbrengsten

De netto omzet over 2018 is ten opzichte van het vorig jaar gestegen met 10,6%.

	2018	2017
NETTO OMZET	23.041	20.825

Noot 11 Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen stegen in 2018 met 1,94% ten opzichte van 2017. Er is € 309 (2017: € 304) geactiveerde eigen uren in mindering gebracht op lonen en salarissen.

Het verloop in fte is als volgt:

GEMIDDELD AANTAL EIGEN FTE	2018	2017
Directie en staf	24,9	23,9
Relatiemanagement	12,8	13,2
Operations	29,9	30,8
ICT	32,3	32,7
Totaal	99,9	100,6

Noot 12 Pensioenlasten

Voor de actieve deelnemers in de pensioenregeling worden de opgebouwde aanspraken verhoogd met de Stichting BKR loonindex ofwel de mate waarin de lonen bij Stichting BKR over het boekjaar zijn gestegen (excl. individueel toegekende periodieken). De lasten hiervoor komen voor rekening van de stichting. De pensioenlasten bestaan voor € 1.107 uit reguliere premies voor het basispensioen, premie voor het zogenoemde excedent loon, toekenning van pensioen indexatie als gevolg van inflatie. Het indexatiepercentage wordt jaarlijks bepaald en vastgesteld door het management.

In 2018 is daarnaast een last verantwoord van € 814 als gevolg van het treffen van een voorziening voor de te betalen vergoeding voor beheerskosten van een per 31 december 2018 geëxpireerde pensioenregeling. Voor de per 31 december 2018 reeds opgebouwde aanspraken wordt de rentewinstdeling (aangepast) voortgezet. Aegon blijft hiervoor de contractueel overeengekomen beheerskosten in rekening brengen bij Stichting BKR. Aangezien deze toekomstige lasten betrekking hebben op een beëindigde uitvoeringsovereenkomst, is voor deze toekomstige te betalen vergoeding voor beheerskosten een voorziening gevormd per 31 december 2018 conform RJ 271.313. De voorziening is gebaseerd op de indicatieve afkoopsom zoals verstrekt door Aegon en dit betreft de contante waarde van de toekomstige te betalen beheerskosten welke is gebaseerd op de ontwikkelingen in de premiereserve. Deze voorziening, die naar beste inschatting afloopt per 2096, dient ter dekking voor de vanaf 2019 door Aegon in rekening te brengen jaarlijkse beheerskosten. Als gevolg van toepassing van deze verslaggevingsvereisten heeft Stichting BKR deze last moeten verantwoorden in 2018.

Noot 13 Afschrijvingen

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa is als volgt:

AFSCHRIJVINGEN	2018	2017
Voor eigen gebruik ontwikkelde software	1.084	634
Gebouwen incl. machines en installaties	288	320
Computerapparatuur	476	630
Andere vaste bedrijfsmiddelen	150	184
Totaal	1.998	1.768

In 2018 is 1 auto gesedesinvesteerd.

Noot 14 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bestaan voor een belangrijk deel uit overige personeelskosten waaronder onder andere inhuren en opleidingskosten zijn verantwoord, ICT gerelateerde kosten, algemene kosten waaronder onder andere adviseurskosten, accountantskosten en bezoldiging van de Raad van Commissarissen zijn verantwoord en projectkosten.

Een overzicht van deze posten is als volgt:

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	2018	2017
		HERREKEND
Overige personeelskosten	2.658	1.704
Huisvestingskosten	415	818
ICTkosten	2.437	3.018
Kantoorkosten	373	295
Verkoopkosten	848	726
Algemene kosten	1.932	1.276
Projectkosten	2.313	1.761
Bijzondere kosten	398	150
Totaal	11.374	9.748

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

De overige personeelskosten zijn substantieel gestegen doordat verschillende vacatures via tijdelijke inhuur ingevuld zijn. Deze inhuur is € 862 hoger in vergelijking met 2017. Op de projectkosten is € 171 (2017: € 100) in mindering gebracht vanwege het activeren van projectkosten onder de immateriële vaste activa.

De algemene kosten zijn gestegen door hogere wervingskosten als gevolg van extra inspanningen om vacatures vervuld te krijgen. Tevens zijn er meer externe advieskosten gemaakt voor onderzoek naar het uittafelen van het huidig mainframe wat in de eerste helft van 2018 is uitgevoerd.

De projectkosten zijn gestegen door de externe inzet van specialisten op het project van het uittafelen van het mainframe wat in de tweede helft van 2018 is gestart.

Noot 15 Bezoldiging Raad van Commissarissen

De bezoldiging is als volgt:

	2018	2017
Leden Raad van Commissarissen	105	95
Leden Compliance & Auditcommissie	11	9
Opleiding Raad van Commissarissen	6	-
Totaal	122	104

Noot 16 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Deze post betreft de opbrengsten uit ontvangen rente op deposito rekeningen.

Noot 17 Rentelasten en soortgelijke kosten

Deze post bestaat uit reguliere bancaire kosten, betaalde kosten voor garantie- en beheerkosten van de uitbestede pensioenregeling en heffingsrente op VPB-aanslagen welke in 2018 € 16 hoger lag in vergelijk met 2017 vanwege het definitief worden van de VPB-aanslagen van enkele oudere belastingjaren in 2018.

Noot 18 Belastingen

De effectieve belastingdruk in 2018 bedraagt 24,1% (2017: 24,4%).

	2018	2017 HERREKEND
Direct opeisbaar	103	310
Mutatie als gevolg van stelselwijziging	-	107
Totaal	103	417

Zie pagina 18 voor de toelichting op de stelselwijziging.

Tiel, 8 april 2019

Bestuur

10.2.e

De Raad van Commissarissen

10.2.e

6 Overige gegevens

6.1 Statutaire regeling inzake resultaatbestemming

In artikel 3 van de statuten is het volgende opgenomen:

1. Het vermogen van de stichting wordt onder meer gevormd door:
 - a. het afgezonderd stichtingskapitaal;
 - b. opgenomen leningen;alsmede door inkomsten in de vorm van:
 - c. vergoedingen ter zake van verleende diensten;
 - d. andere wettige opbrengsten en inkomsten.
2. De inkomsten, bedoeld in het vorige lid onder c. en d. dienen om de door de stichting gemaakte kosten en aangegane verplichtingen te kunnen nakomen

en de solvabiliteit op peil te houden. Het creëren en aanhouden van bufferkapitaal met het oog op de vereiste kredietwaardigheid van de stichting wordt daardoor niet uitgesloten.

6.2 Resultaatbestemming

Voorgesteld wordt om het resultaat van het boekjaar van € 323 duizend toe te voegen aan de algemene reserves.

6.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Vergadering van Aangeslotenen, Raad van Commissarissen en het Bestuur van Stichting Bureau Krediet Registratie

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Bureau Krediet Registratie te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bureau Krediet Registratie op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de winst-en-verliesrekening over 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlesstandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bureau Krediet Registratie zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 460.820
Toegepaste benchmark	De materialiteit is gebaseerd op 2% van de omzet over 2018
Nadere toelichting	Aangezien BKR een Stichting is zonder winstoogmerk hebben wij omzet gekozen als basis voor de materialiteitsberekening.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 23.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Risico	Onze controleaanpak
Waardering immateriële vaste activa <p>Per 31 december 2018 is er op de balans van BKR een bedrag van EUR 2,9 miljoen aan immateriële vaste activa geactiveerd. In 2018 is voor EUR 0,5 miljoen aan kosten geactiveerd. Daarnaast bedragen de reguliere afschrijvingen EUR 1,1 miljoen. Wij hebben bijzondere aandacht aan deze post geschenken vanwege de inherente schattingsevoeligheid van de aannames, de grondslagen voor activering en de uitgangspunten die van toepassing zijn bij de uitvoering van de impairment test. Het bestuur heeft in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling op pagina 19 van de jaarrekening de verschillende uitgangspunten en aannames benoemd die worden gehanteerd bij de uitvoering van de impairment test. Het bestuur van BKR heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering van de immateriële vaste activa per 31 december 2018.</p>	<p>Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden met betrekking tot de classificatie en waardering van de immateriële vaste activa uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wij hebben vastgesteld dat de geactiveerde projectkosten (0,5 miljoen) inzake de ontwikkeling, bouw en integratie van het EVA/SFH systeem op het InData platform voldoet aan de criteria van het BKR beleid inzake immateriële vaste activa in lijn met de externe verslaggevingsregels; • wij hebben vastgesteld dat de onderzoekskosten (EUR 0,9 miljoen) inzake de modernisering van het huidige Centraal Krediet Informatie systeem (CKI 3.0) dat in 2018 van start is gegaan in de winst en verliesrekening zijn verantwoord aangezien en niet in aanmerking komen voor activering; • wij hebben vastgesteld dat de input die wordt gehanteerd bij de impairment test overeenkomt met onderliggende controledocumentatie; • wij hebben de methodiek en de daarbij gehanteerde aannames en uitgangspunten die het bestuur heeft gebruikt voor de impairment beoordeling per 31 december 2018 geëvalueerd; • wij hebben vastgesteld dat de toelichtingen op de immateriële vaste activa in de jaarrekening 2018 van BKR toereikend zijn; • wij zijn het eens met de conclusie van het bestuur dat de immateriële vaste activa correct in de jaarrekening zijn verantwoord.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaand uit het Profiel, de Governance, het Verslag van de raad van commissarissen, de Risico- en privacy paragraaf en de Ondernemingsraad

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlesstandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om